

Inkomna motioner

SVENSKA FN-FÖRBUNDETS
kongress
12-13 juni • 2021

Mötesteknisk ordlista - vad betyder.....

Bifall	Accepterande, godkännande av yrkande eller motion. Motsatsen kallas avslag.
Besvarande	En motion anses besvarad om man anser att kraven som ställs redan är tillgodosedda.
Avslag	Förkastande av yrkande eller motion.
Yttranderätt	Motionär och kongressombud har yttranderätt.

INKOMNA MOTIONER TILL 2021 ÅRS KONGRESS	Sid
1. I stadgar för FN-föreningar saknas ett antal regler som säkerställer att medlemmarnas demokratiska rättigheter skyddas.....	4
2. Nomineringar till kongressen.....	5
3. Inrätta tematiska arbetsgrupper för ökad vitalitet i FN-rörelsen och Svenska FN-förbundets verksamhet.....	6-7
4. Översyn av FN-förbundets stadgar angående antal mandatperioder.....	7-8
5. Mer demokrati åt medlemmarna.....	9-10
6. Med ålder kommer tid.....	11
7. Mer kvalité i servicen från förbundets kansli.....	12
8. Att använda all erfarenhet, kunskap och kompetens inom FN-förbundet.....	13
9. Återupprätta enprocentsmålet.....	14-15
10. Rule of Law, Standardtolkning av Mänskliga Rättigheter/Barnkonventionens Artikel 33.....	15-18
11. Åtgärder för hemlösa i Sverige.....	18-19
12. Att stärka alla människors lika värde.....	20-21
13. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.....	22
14. FN-styrkor och övergrepp.....	23-26
15. Sverige gick med i FN för 75 år sedan - manifesterade demokratin på FN-dagen....	27-28
16. Förbättrad medlemsvård.....	28-29
17. Ökat fokus på miljöfrågor.....	30-31
18. Miljöforum 50 år 2022 med klimatet i fokus.....	31-32
19. Verka för ett mer demokratiskt FN.....	33-36
20. Ett mer GLOKAL fokus i vårt engagemang.....	36-37
21. Klimatet bör bli en fokuserad fråga för FN-rörelsen.....	38-39
22. Ratificera FN:s konvention om kärnvapenförbud.....	39-40
23. FN:s konvention om förbud mot kärnvapen.....	41-43
24. Samla krafterna för ett svenskt ja till FN:s kärnvapenförbud.....	44-46
25. Skriv under FN:s kärnvapenförbud - bort med alla kärnvapen.....	47-48
26. Fortsatt kampanjarbete för svensk ratificering av kärnvapenförbudet.....	49-51
27. Förhindra att FN missbrukas – Mänskliga rättigheter.....	52-55
28. Kriget i Jemen.....	56
29. Inrätta ett skolmedlemskap.....	57-58
30. Utredning av att påbörja/inleda ett samarbete med Sveriges Elevkårer.....	59-60
31. Prioritera skolverksamheten - de unga är framtiden.....	61-62
32. Demokrati i världen.....	62-63
33. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som lag.....	63-64
34. FN-konvention för äldre.....	65-66
35. Motverka åldersdiskriminering.....	67-68
36. Äldres mänskliga rättigheter.....	69-71
37. Hårdare tag mot trafficking.....	72-73
38. FN och Kina i Afrika. Kränkningar av mänskliga rättigheter kopplat till naturresurser.....	74-75
39. Dag Hammarskjölds Vägmärken.....	76-77

1. I stadgar för FN-föreningar saknas ett antal regler som säkerställer att medlemmarnas demokratiska rättigheter skyddas

ANGÅENDE	I stadgar för FN-föreningar saknas ett antal regler som säkerställer att medlemmarnas demokratiska rättigheter skyddas
INLÄMNAD AV	Lidingö FN-förening
SKRIVEN AV	Fredrik Kronberg

I Stadgar för FN-föreningar saknas ett antal regler som säkerställer att medlemmarnas demokratiska rättigheter skyddas. Det gäller till exempel följande ämnesområden, där stadgar normalt lägger fast minimikraven för styrelsernas hantering av årsmöten

Dessa stadgar reglerar inte vilka handlingar styrelsen ska presentera före årsmötet samt hur de ska presenteras - i vilken form de ska skickas ut och när de senast ska vara medlemmarna tillhanda, så att det blir möjligt för medlemmarna att i demokratisk ordning förbereda sig för årsmötet.

Normalt brukar dessa regler gälla föredragningslista, verksamhets- och revisionsberättelse, motioner med styrelsens yttrande och styrelsens förslag som t.ex. verksamhetsinriktning med budget.

Inte heller finns regler om när valberedningens förslag ska vara medlemmarna tillhanda. Inga regler finns för valberedningens arbete, till exempel vid vilken tidpunkt i förhållande till årsmötet som valberedningen ska ha samtal med de ledamöter som står på omval, om de är intresserade av att fortsätta.

Inte heller finns regler för vid vilken tidpunkt som medlemmarna kan lämna förslag till kandidater till valberedningen.

YRKANDE

att kongressen ger styrelsen i uppdrag att till nästa kongress lämna förslag till reviderade stadgar för FN-förening.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 1, Sofia Strinnholm

Motionen pekar på ett antal förbättringsområden i stadgarna för FN-föreningar. Styrelsen delar motionärens bild av att det finns potential för förtydliganden och förbättringar av stadgarna. Styrelsen avser att under kommande mandatperiod genomföra en översyn av stadgarna på samtliga nivåer.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att bifalla motionen

2. Nomineringar till kongressen för val av styrelse

ANGÅENDE	Revidera FN-förbundets stadgar vad gäller nomineringar till kongressen
INLÄMNAD AV	Malmö FN-förening
SKRIVEN AV	Mimmi Clase Hagman

I Svenska FN-förbundets stadgar står inte uttryckligen en begränsning av hur många personer per nomineringsberättigad enhet såsom anslutna riksorganisationer, distrikt och FN-föreningar kan nominera. Ett majoritetsval föreslås därför med ett fast antal platser per nomineringsberättigad enhet för en demokratisk fördelning av nomineringar till kongressen. Jag föreslår därför att kongressen beslutar

YRKANDE

att att revidera Svenska FN-förbundets stadgar med ett införande av majoritetsval av nomineringar per nomineringsberättigad enhet till kongressen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 2, Annelie Börjesson

Styrelsen har varit i kontakt med motionären för ett förtydligande av motionens avsikt. Motionen syftar till att begränsa antalet personer som lokalföreningar, distrikt och riksorganisationer kan nominera inför kongressen - företrädesvis i valet till förbundsstyrelse.

Styrelsen delar inte motionärens bild av att antalet nomineringar behöver begränsas, och upplever inte att vi inom förbundet har ett problem med för många nomineringar. Styrelsen vill snarare se åtgärder för att öka intresset att nominera från samtliga nivåer i förbundet.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att avslå motionen

3. Inrätta tematiska arbetsgrupper för ökad vitalitet i FN-rörelsen och Svenska FN-förbundets verksamhet

ANGÅENDE	Inrätta tematiska arbetsgrupper för ökad vitalitet i FN-rörelsen och Svenska FN-förbundets verksamhet
INLÄMNAD AV	Stockholms FN-förening
SKRIVEN AV	Aase Smedler

2020 har vi sett en markant ökning av digitala verktyg för föreningsverksamheten. Vid vissa arrangemang har vi utöver våra egna medlemmar även vänt oss till andra föreningars medlemmar, och till föreningar som kontaktat oss för samarbete. Vi upplever detta som mycket positivt.

Stockholms FN-förening vill systematisera dessa erfarenheter. Vårt förslag att inrätta tematiska arbetsgrupper syftar till att nyttiggöra hela förbundets kompetens och möjligheter, som öppnats med den digitala utvecklingen. Tematiska arbetsgrupper skulle öka möjligheten för FN-vänner i olika FN-föreningar att hitta personer med intresse för gemensamma sakfrågor i hela FN-rörelsen. Den digitala utvecklingen gör det möjligt att mötas. Noder för engagemang skall kunna spridas över hela landet. Vi föreslår att tematiska arbetsgrupper i framtiden blir en del av FN-förbundets formella struktur.

Stockholms FN-förening föreslår att Kongressen beslutar

Inrätta en pilotverksamhet kring tematiska arbetsgrupper beslutas av FN-förbundets Kongress. Förslag till tematisk arbetsgrupp ska stödjas av minst tre FN-föreningar eller FN-distrikt. Varje tematisk arbetsgrupp arbetar under ledning av den FN-förening som tagit initiativet, med stöd av FN-förbundets kansli. I varje tematisk arbetsgrupp ingår en Förbundsstyrelseledamot.

Stockholms FN-förening föreslår kongressen att besluta:

YRKANDE

- att** styrelsen får i uppdrag att tillsätta en kommitté för att utveckla direktiv för tematiska arbetsgrupper i enlighet med motionen
- att** under ledning av kommittén skapas tre tematiska arbetsgrupper vilka utgör piloter som arbetar under ett till två år för att pröva arbetssättet
- att** FN-förbundets kansli administrativt stöder piloternas arbete
- att** kommittén utvärderar och redovisar arbetet till styrelsen
- att** styrelsen lägger förslag till nästa Kongress om inrättande av tematiska arbetsgrupper som en del av FN-förbundets formella struktur.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 3, Niklas Carlsson

Motionären föreslår att tematiska arbetsgrupper ska inrättas inom FN-förbundet som ett sätt att stimulera engagemang. Styrelsen delar motionärens intention om att skapa nätverk eller

arbetsgrupper kring tematiska frågor, och ser detta som ett viktigt steg i utvecklingen av vår verksamhet.

Styrelsen lägger fram en proposition till kongressen som handlar om att hitta nya engagemangsformer inom förbundet och utveckla medlemskapet. Styrelsen menar att motionärens förslag passar väl ihop med styrelsens intention i propositionen. Däremot önskar styrelsen att ha viss frihet i utformningen av denna satsning under kommande mandatperiod. Motionären föreslår till exempel att tre tematiska arbetsgrupper ska inrättas, och hur dessa rent organisatoriskt ska skapas. Styrelsen vill inte i dagsläget binda satsningen i dessa detaljer (till exempel antalet arbetsgrupper), utan ha möjlighet att i samråd med rörelsen hitta formerna för detta.

Styrelsen tackar motionären för initiativet och fortsätter gärna dialogen kring en likartad satsning i närtid.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att   anse motionen besvarad

4. Översyn av FN-förbundets stadgar angående antal mandatperioder

ANGÅENDE	Översyn av FN-förbundets stadgar angående antal mandatperioder
INLÄMNAD AV	Uppsala FN-förening
SKRIVEN AV	Karin Hallén Sehlin

Översyn av FN-förbundets stadgar angående antal mandatperioder

Svenska FN-förbundet har, till skillnad från många andra föreningar, inte någon bestämmelse om hur länge en enskild styrelsemedlem kan sitta kvar i styrelsen. Det finns anledning att tro att förbundets verksamhet skulle uppnå en högre grad av nytänkande och utveckling om en sådan begränsning skulle införas i stadgarna. Det är viktigt att säkerställa att viss rotation sker i förbundets styrelse, inte minst ur ett mångfalds-, representations- och demokratiperspektiv. En begränsning av antalet mandatperioder för styrelsemedlemmar skulle bidra till en positiv utveckling av föreningen genom att ett ökat antal perspektiv synliggörs.

YRKANDE

att Svenska FN-förbundet skall genomföra en stadgeändring som medför att styrelseledamot inte får sitta i mer än två (2) mandatperioder om tre (3) år och ordförande inte får sitta i mer än tre (3) mandatperioder om tre (3) år.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 4, Anna Kläppe

Motionären vill begränsa antalet mandatperioder som enskild ledamot kan sitta i förbundsstyrelsen, så att en ledamot som mest kan vara ledamot i två mandatperioder (6 år). Ordföranden föreslås kunna inneha uppdraget i maximalt tre mandatperioder (9 år).

Förbundsstyrelsen anser att en väl fungerande styrelse behöver bestå av en blandning av personer med olika bakgrund, perspektiv och erfarenheter. Som organisation tror vi på mångfald, i ordets alla bemärkelser. Nya ledamöter väljs in i förbundsstyrelsen vid varje kongress, och balansen mellan nya ledamöter och omvalda ledamöter är god. Förbundsstyrelsens uppfattning om sitt eget arbete är att det är väl betjänt av denna blandning av olika lång erfarenhet.

Förbundsstyrelsen ställer sig inte bakom motionärens förslag om att på detta sätt begränsa kongressens demokratiska möjligheter att välja de ledamöter som kongressen anser vara mest lämpade att leda organisationen. Det ingår också redan idag i valberedningens skriftliga arbetsordning att väga in en god balans mellan nya ledamöter och kontinuitet i styrelsearbetet.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att avslå motionen

5. Mer demokrati åt medlemmarna

ANGÅENDE	Mer demokrati åt medlemmarna
INLÄMNAD AV	Eskilstuna FN-förening
SKRIVEN AV	Ingrid Escobar Sermeno

Mer demokrati åt medlemmarna

FN-förbundet har en lång tradition i att vara folkets plattform på den internationella arenan. Det är där engagemanget samlas, det är där vi utbyter tankar idéer och skapar projekt som förhoppningsvis ska göra världen till en bättre plats. Allt detta kommer via engagemang och interndemokrati, vilket ska värnas till hundra procent.

Det är därför dags att anordna kongresser varje år istället för var tredje där vi kan välja ledamöter till styrelsen, diskutera sakfrågor och bestämma vad som kommer vara det viktigaste på agendan det kommande året. Världen ändras snabbt och tre år en otroligt lång tid, men framför allt är det en lång tid för ideellt engagerade människor. Medlemmar hinner komma in, engagera sig i några år och sen ta en paus innan de ens har kunnat vara med och påverka samt bestämma vad som ska vara inriktningen för organisationen med så många möjligheter. Det är också bra om våra företrädare möter medlemmarna för att få deras förtroende och att nytt blod har möjligheten att tillkomma varje år, detta genom att dela upp styrelsen i två grupper och ge ledamöterna tvååriga mandatperioder där halva ställs för val jämna år och den andra udda år.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar undertecknarna;

YRKANDE

- att** en beslutande kongress ska hållas varje år
- att** ledamöterna i styrelsen har mandatperiod på två år åt gången
- att** halva styrelsen väljs jämna år och andra halvan väljs udda år
- att** ordförande och vice väljs jämna år

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 5, Gabriel Bake

Styrelsen delar motionärens vilja att vitalisera och stimulera interndemokratin, engagemanget och diskussionen i vår folkrörelse. Vi vill gärna se nya möjligheter att både träffas fysiskt och på andra sätt varje år.

Att anordna kongresser är mycket kostnadsdrivande, och det tar också omfattande tidsresurser i anspråk från kanslipersonalen. För styrelsens del är det också viktigt att få arbetsro och kunna arbeta långsiktigt med ledningen av förbundet och utvecklingen av vår verksamhet. Att anordna kongress varje år och byta ut halva styrelsen skulle underminera möjligheten till arbetsro och möjlighet att driva strategisk utveckling.

Tyvärr kunde vi på grund av coronapandemin under 2020 inte genomföra ett fysiskt FN-forum, som i normala fall ger en möjlighet för hela rörelsen att samlas i mitten av

kongressperioden. Det innebär att hela rörelsen i normala fall kan träffas var artonde månad - varannan gång på FN-forum och varannan gång på kongress.

Styrelsen rekommenderar kongressen att avslå motionen, även om vi uppskattar motionärens ambition att stärka interndemokrati och engagemang.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att   avslå motionen

6. Med ålder kommer tid

ANGÅENDE	Med ålder kommer tid
INLÄMNAD AV	Eskilstuna FN-förening
SKRIVEN AV	Johan Graff Andersson

Med ålder kommer tid

I FN-förbundet har fokus legat på att engagera unga till rörelsen, vilket är bra då vi behöver få in många fler till vår gemenskap. Det vi dock inte får glömma är att de som i många fall har mest tid är varken de yngre eller de i medelåldern, utan det är de erfarna med flera år på nacken och som vid pensionen kanske inte fortsätter yrkesarbete, men definitivt kan ha tiden och engagemanget till att engagera sig ideellt. Sen borde det inte generellt sett ligga fokus på enbart en grupp, utan som tidigare sagt ska vi engagera alla vi kan till vår organisation och därför behövs det aktivt arbete och strategier för alla åldersgrupper. Detta bekräftar även forskningen då gemenskaper och samarbeten mellan olika åldrar ger mer innovation och bättre kvalitet i arbetet.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar undertecknarna;

YRKANDE

- att** strategier ska tas fram för att locka alla åldersgrupper
- att** fokus ska ligga på alla åldrar och samverkan mellan åldersgrupper
- att** äldre ska ses som en ovärderlig tillgång som är värd att satsa på i strategierna för medlemsrekrytering

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 6, Véronique Simon

Motionären anför att FN-förbundet ska engagera såväl unga som medelålders och gamla. Styrelsen instämmer och framhåller att vi ska hitta aktiviteter, engagemangsformer och sakfrågor som tilltalar många. Just nu pågår en rad spännande initiativ inklusive den digitalisering som påbörjades under 2020 och som bidrar till att allt fler kan medverka och bidra i föreningslivet oavsett bostadsort. Förbundet erbjuder löpande utbildningar i digitala verktyg som gör hela Folkrörelsesverige mindre. Dessa utbildningar har samlat deltagare i alla åldrar. Detsamma gäller digitala föreläsningar och seminarier som arrangeras nationellt, regionalt och lokalt i vår rörelse. När pandemin släpper sitt grepp ser vi fram emot att också träffa varandra i det verkliga livet. Som motionären framhåller: samarbete mellan människor i olika åldrar och med olika bakgrund ger kvalitet och innovation och stärker folkrörelsearbetet.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

- att** Bifalla motionen

7. Mer kvalitet i servicen från förbundets kansli

INLÄMNAD AV
SKRIVEN AV

Eskilstuna FN-förening
Ingrid Escobar Sermeno

Mer kvalitet i servicen från förbundets kansli

Vi är idag en ideell organisation som bygger på att varje individ som engagerar sig ska lägga tid och engagemang för vår gemensamma sak. Det är då viktigt att dess individer känner att de får utlopp för den tid och engagemang med hjälp av riksorganisationen. Organisationen har till skillnad från många andra ideella organisationer mycket resurser och många anställda, närmare bestämt ett trettiotal anställda plus praktikanter. Servicen gentemot lokalföreningarna har inte fungerat till den nivå som är nödvändig/önskvärd. Framförallt när det kommer till grundläggande saker som materialbeställning och leverans. Har vi 30 anställda ska det inte vara något problem att prioritera det som är kärnan i verksamheten, de ideella föreningarna.

Med bakgrund av detta yrkar undertecknarna;

YRKANDE

- att** FN-förbundet ska prioritera att serva sina medlemmar/föreningar
- att** fokus ska ligga på att stärka redan existerande föreningar, samt underlätta för uppstart

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 7, Rasmus Isaksson

Under 2020/2021 har en ordentlig översyn gjorts av kansliets organisation i syfte att tydliggöra kansliets roll. Det innebär att f o m 2021-05-01 så har vi en ny organisation på med två verksamhetsavdelningar och tre supportavdelningar. De båda verksamhetsavdelningarna är avdelningen *Lokalt engagemang* och avdelningen *Globalt och Nationellt Engagemang*.

Avdelningen Lokalt engagemang består av Skola, Glokala Sverige och Förenings- och medlemsutveckling. Syftet med att föra samman dessa tre verksamhetsområden i en avdelning är att bättre kunna bidra till att stärka det lokala samarbetet och stärka våra lokala FN-föreningar i lokala kampanjer och aktiviteter etc.

Förenings- och medlemsutveckling kommer ha ett särskilt uppdrag att stötta FN-föreningarna och bidra i rekrytering av nya medlemmar. På avdelningen Globalt och Nationellt Engagemang kommer våra rådgivare arbeta som också har att bistå våra lokala FN-föreningar i påverkans- och policyfrågor. Det är vår förhoppning att denna nya organisation skall bidra till att ge FN-föreningarna en bättre service och bidra till att stärka föreningarnas möjligheter att utveckla den lokala verksamheten i syfte att öka det lokala engagemanget för FN.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

- att** anse motionen besvarad

8. Att använda all erfarenhet, kunskap och kompetens inom FN-förbundet

ANGÅENDE	Att använda all erfarenhet, kunskap och kompetens inom FN-förbundet
INLÄMNAD AV	Eskilstuna FN-förening
SKRIVEN AV	Bam Björling

Att använda all erfarenhet, kunskap och kompetens inom FN-förbundet

Många medlemmar i FN-föreningarna besitter en bred och djup erfarenhet, kunskap och kompetens. Det är önskvärt och behövt att förbundet känner till och tar tillvara denna ovärderliga resurs för det fortsatta arbetet, framförallt gällande Agenda 2030.

Med bakgrund av detta yrkar undertecknarna;

YRKANDE

- att förbundet genom föreningarna gör en kartläggning av befintliga resurspersoner som alla föreningar kan kontakta vid behov och som förbundet kan använda vid arbetet vid specifika frågor.
- att** förbundet etablerar kompetensgrupp/grupper för att driva arbetet med Agenda 2030 målen

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 8, Annelie Börjesson

Förbundsstyrelsen välkomnar motionärernas initiativ att finna medlemmar med unik kompetens i våra fokusfrågor som kan spridas till fler och stärka vår FN-rörelse. På så sätt kan vi ta tillvara lokala initiativ som kan bidra till att sprida kunskap och engagemang till fler föreningar och distrikt.

När det kommer till att etablera kompetensgrupper har FN-förbundets kansli redan påbörjat ett sådant arbete, främst genom Ambassadörsprogrammet och Agenda 2030-nätverket, vilka tillsammans med andra initiativ kommer att utvärderas och utvecklas.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

- att** Bifalla motionen med tillägg att ta tillvara redan påbörjat arbete i detta syfte

9. Återupprätta enprocentsmålet

ANGÅENDE	Återupprätta enprocentsmålet
INLÄMNAD AV	Socialdemokrater för tro och solidaritet
SKRIVEN AV	Linda Johansson

Återupprätta enprocentsmålet

Målet om att en procent av Sveriges bruttonationalinkomst, BNI ska gå till bistånd är djupt förankrat i Sveriges värdegrund och identitet. Denna självbild måste nu förankras i den politik vi faktiskt driver. Idag blåser högervindarna över världen. Främlingsfientliga, intoleranta och populistiska krafter vinner mark i den allmänna debatten. Det är nu vår värdegrund sätts på prov.

Sverige når idag inte upp till enprocentsmålet eftersom en del av pengarna inom biståndsbudgeten används till att finansiera det svenska flyktingmottagandet. Det sänder signaler runt om i världen när Sverige på detta sätt urholkar biståndet.

Ett minskat svenskt bistånd leder till minskade möjligheter för Sverige att verka för det som är syftet med biståndet: avspänning, demokrati och välstånd i områden som annars riskerar bli nya platser som människor tvingas att fly ifrån. Det säger sig självt att dessa pengar är bättre investerade i att förebygga att människor tvingas fly från första början.

Frågan om enprocentsmålet i biståndet handlar om att fortsätta bygga Sveriges internationella trovärdighet som en aktör för en värld som kännetecknas av fred, friluft och välstånd. Varje investering i en sådan framtid gynnar inte bara mottagarna, utan i långa loppet också den helhet som Sverige är en del av.

YRKANDE

- att** det svenska FN-förbundet verkar för att biståndsanslaget inte ska användas för att finansiera flyktingmottagande i Sverige
- att** det svenska FN-förbundet verkar för att biståndsmedel bara ska användas i enlighet med Sveriges uttalade biståndspolitiska mål, det vill säga fred, fattigdomsbekämpning och demokrati.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 9, Sofia Strinnholm

Frågan om Sveriges biståndsmål är inte en specifik FN-fråga men den hänger samman med svenskt utvecklingssamarbete som kanaliseras bland annat genom FN. Sverige är ett av fyra länder som når eller överträffar det så kallade FN-målet om att 0,7 procent av bruttonationalinkomsten ska gå till utvecklingssamarbete. Sverige har dessutom ofta nått omkring 1 procent.

Biståndsnivån är inte en fokusfråga för Svenska FN-förbundet men förbundet har icke desto mindre genom åren försvarat ett starkt bistånd. Ensamt och i samverkan med andra organisationer har förbundet också motsatt sig att biståndsmedel används till exempelvis flyktingmottagande, ambassadkostnader och annat.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_21_1704

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att anse motionen besvarad

10. Rule of Law, Standardtolkning av Mänskliga rättigheter/Barnkonventionen's Artikel 33

ANGÅENDE Rule of Law, Standardtolkning av Mänskliga rättigheter/Barnkonventionen's Artikel 33

INLÄMNAD AV Haparanda FN-förening

SKRIVEN AV Stephan Dahlgren

DET MÄRKLIGA INFLYTANDE SOM MILJARDARFINANSIERADE PRIVATORGANISATIONER HAR FATT INOM FN VAD GALLER OMTOLKNING AV FN'S NARKOTIKAKONVENTIONER OCH FN'S BARNKONVENTION MOT DESSAS ORDALYDELSE

ANGAENDE: Rule of Law, Standardtolkning av Mänskliga Rättigheter/Barnkonventionen's Artikel 33 i enlighet med 1969 ars Wienkonvention om Traktater, Barnkonventionen som en minimistandard, en barncentrerad narkotikapolicy

RULE OF LAW:

Rätten att söka asyl var självklar bland nästan alla Svenska politiska partier fram till 2014. Den rationellt mest självklara anledningen till detta var inte emotionell utan rule of law:

Genèvekonventionen – en legalt bindande traktat – förestavade en rätt att söka asyl (och få asyl om det fanns välgrundad fruktan för förföljelse).

Efter 2014 har en retorik mot Genèvekonventionen uppkommit, där icke-legala begrepp används för att underminera rättigheterna i denna Konvention. Intressen skall plötsligt gå före lag...

Universiella mänskliga rättigheter är inte vad man subjektivt känner. Det är vad som är lagstiftat av det internationella samfundet – ratificerade traktater. Att följa traktatstexten som den är skriven är essensen av rule of law. Detta återspeglas i de tolkningsprinciper som återges i 1969 års Wienkonvention om Traktatstolkning.

EN MÄRKLIG UTVECKLING I STRID MED RULE OF LAW OCH MR:

Sedan 2014 pågår internationellt en märklig utveckling i fråga om narkotikapolicy som underminerar internationell rätt, mänskliga rättigheter och i synnerhet Barnkonventionen. Delstater i USA och länder som Kanada och Uruguay har legaliserat narkotika. Norge är i färd med att göra detsamma under parallell beteckning ("avkriminalisering").

Från vissa håll i Sverige förefaller det som om man ser denna utveckling genom selektiva glasögon: Det är inte ett traktatsbrott om demokratiska västländer bryter mot Konventionsåtaganden.

Inget kunde vara felaktigare. Inget kan mer underminera principen ”rule of law” i internationella relationer. Att undantaga ”våra vänner” från ansvar för Konventionsefterlevnad genom ”kreativ” lagtolkning för tankarna till Brittisk imperialism i Indien för hundra år sedan. Slutprodukten av detta kommer att bli att ingen behöver följa internationell. Det blir ett hugskott mot FN’s integritet.

Agerandet från USA, Kanada och Uruguay är märkligt då dessa länder har ratificerat FN’s tre Narkotikakonventioner samt (ifråga om Kanada och Uruguay) FN’s Barnkonvention.

GÄLLANDE LAGSTIFTNING:

FN’s Narkotikakonventioner förestavar att länder skall tillse tillhandahållande av narkotikaklassade substanser för medicinskt bruk (tex vid operation), samt tillse att inget icke-medicinskt (rekreationellt) bruk förekommer. Dvs samhället skall vara narkotikafritt.

Konventionerna går långt i att säkerställa detta åtagande: Enligt Artiklarna 3:1 och 3:2 i 1988-års Narkotikakonvention åtar sig ratificerande stater att kriminalisera produktion, trafficking och innehav för personligt bruk.

FN’s Konventioner om Mänskliga Rättigheter är nio till antalet. Narkotika omnämns bara en gång i någon MR Konvention – i artikel 33 i Barnkonventionen (den högst ratificerade av alla MR konventioner).

BK Artikel 33 ålägger alla stater att skydda alla barn mot användande av narkotika samt inblandning i produktion och trafficking. Artikel 33 hänvisar till FN’s Narkotikakonventioner. Väsentligt är att Artikel 33 är en skyddsartikel i BK.

UNICEF’s Child Protection Strategy säger följande ”child protection starts with prevention” to create a protective environment..legislation and enforcement is a top priority in this regard.

AKTIVITETER FÖR ATT NEUTRALISERA GÄLLANDE LAGSTIFTNING:

Miljardärer som tex Richard Branson och Geore Soros har sedan länge verkat för att narkotika skall legaliseras. De har startat upp/använt sig av välfinansierade organisationer som tex Open Society och Global Commission on Drug Policy för detta syfte. Dessa är inga gräsrotsorganisationer. OS och GCDP har hyrt in juridisk expertis för att ”komma runt” den obligatoriska kriminalisering som förestavas i FN’s traktater. Eftersom internationell rätt är väldigt klar beträffande staters åtaganden (inkluderat kriminalisering) har miljardärernas expertis rådgett dem att undvika en standardtolkning av internationell rätt och istället politisera denna fråga på samma sätt som Polen och Ungern på senare år har gjort beträffande flyktingpolicy. Kort sagt: Man uppfinner icke legala koncept som presenteras som lag. Det legalt odefinierade ”harm reduction” har varit ett flaggskepp i dessa strävanden för narkotikalegalisering.

OS, GCDP och deras partners har emellertid på narkotikaområdet gått längre än Polen och Ungern på flyktingområdet: Man har influerat FN inifrån, tillsynes genom direkta kontakter med FN’s Generalsekreterare, FN’s MR Kommissionär, och flera Agencies. Samma access har inte getts till gräsrotsNGO’s mot narkotika. ”Medborgarrätt heter pengar”.

FN ORGAN UTAN SAKKUNSKAP SOM LÅTER SIG ANVÄNDAS AV NÄMNDA SPECIALINTRESSEN:

På FN’s årliga narkotikamöte – CND – 2019 gavs en bok ut om MR och Narkotikapolicy. Utgivarna var UNDP, WHO och UNAIDS tillsammans med den Open Society sponsrade

legaliseringsorganisationer ICHRD. Denna skrift började med att tala om en (legalt icke-existerande) ”rätt till harm reduction” och förvisade Barnkonventionens Artikel 33 till sista plats i skriften. Val där reducerade man den skyddsstandard som satts i Barnkonventionen ”att skydda barn mot narkotika” (dvs att barn aldrig skall knarka) till att endast omfatta ”en rätt till information”.

Efter bokpresentationen träffade jag delegaterna från UNDP, WHO och UNAIDS. Jag frågade dem om jag kunde få namnet på den person inom respektive organisation som var deras expert på Mänskliga Rättigheter och Narkotikapolicy så jag kunde intervju dem hur de legalt hade resonerat. Av samtliga fick jag svaret att någon sådan person inte fanns. Dessa FN Agencies hade således attesterat en position från en legaliseringsorganisation utan att ha egen sakkunskap. Den position som hade attesterats gick inte bara emot Konventionstexter i sak utan gjorde dessutom en switch mot Barnkonventionens Artikel 3, vilken förestavar att alla policies skall vara barncentrerade. I detta fall drev dessa FN organ en policy som var användarcentrerad istället för barncentrerad.

YRKANDE

- att** Kongressen ger Förbundsstyrelsen i uppdrag att omedelbart kontakta regeringen och begär att regeringen skall inskriva/verka för att inskriva att nationella, regionala och globala narkotikastrategier skall vara barncentrerade i enighet med Artikel 3 och 33 i Barnkonventionen, och omfatta alla barn
- att** Kongressen ger Förbundsstyrelsen i uppdrag att omedelbart kontakta Generalsekreteraren, och Cheferna för UNDP, WHO, UNAIDS för att begära att deras pamflett ’International Guidelines on Human Rights and Drug Policy’ (2019) skrivs om så att barn sätts först och att dessas rätt skall vara skydd mot narkotikanvändande och inte den mycket lägre standarden ”rätt till information” som uttrycks i skriften
- att** Kongressen ger Förbundsstyrelsen i uppdrag att omedelbart kontakta FN’s Generalsekreterare och Cheferna för OHCHR, UNODC, UNICEF, UNDP, WHO, UNAIDS för att begära att gräsrotsorganisationer mot narkotika ges samma tillgång till samarbete, podier, och skrivning av FN skrifter som f.n. endast ges till legaliseringsivrande miljardärfinansierade privatorganisationer som ’Global Commission on Drug Policy’, ’Open Society’, ’Human Rights Watch’, ’International Centre for Human Rights and Drug Policy’ etc och att en skriftlig rapport om hur sådan demokratisering sker skall finnas och distribueras i god tid före nästa CND möte (förslagsvis i Oktober 2021). Det skall inte längre vara en möjlighet för tex OHCHR att göra sig otillgänglig eller vägra att svara.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 10, Petter Ölmunger

Motionären beskriver förhållanden som rör narkotikapolitik och barns rättigheter samt en rad FN-organisationers arbete med dessa frågor. Bland annat berörs privata organisationers inflytande över dessa frågor. Vidare önskar motionären att FN-förbundets styrelse ska kontakta en rad FN-chefer och till dessa framföra en rad krav.

Svenska FN-förbundet arbetar utifrån måldokument och kongressbeslut med en rad FN-relaterade frågor. Till dessa hör inte narkotikapolitik. Styrelsen instämmer i vikten av ett starkt barnrättsperspektiv men ser inte att förbundet har kompetens eller resurser att fördjupa sig i de frågor som motionären berör.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att **Avslå motionen**

11. Åtgärder för hemlösa i Sverige

ANGÅENDE	Åtgärder för hemlösa i Sverige
INLÄMNAD AV	Östersunds FN-förening
SKRIVEN AV	Eva Larsson

Angående åtgärder för hemlösa i Sverige

Bostadssituationen för alla hemlösa måste snarast åtgärdas. I ett civiliserat, demokratiskt samhälle tar vi hand om varandra. FN har länge talat om att inrätta en oberoende Nationell MR-institution. Jag vet inte om det är rätt metod för att komma till rätta med problemen för mänskliga rättigheter. Vi har ju redan skrivit på konventionen om de mänskliga rättigheterna, där står det bl.a att alla människor är lika i värde och rättigheter, alla har rätt till bostad och mat för dan o.s.v. Situationen för de hemlösa är mycket illa och allvarlig idag. Ca. 150 000 i de utsatta grupperna är i behov av bostad. Av dem är ca.100 000 strukturellt hemlösa och ca.SO 000 helt utan bostad. Varje år ökar hemlösheten med ca: 500-700 personer. Det är skrämmande siffror och vi måste tänka oss att det är en människa bakom alla siffrorna. Vad är det då som gör att hemlösheten ökar trots att vi satsar medel och utredningar för att få bukt med problemen? Det är brist på bostäder och kommunerna har svårt att uppfylla sina bostadsförsörjningsansvar. Arbetsförmedlingen utförsäkrar arbetslösa. Försäkringskassan utförsäkrar sjuka. Fattiga som inte kan betala hyran blir vräkta o.s.v. Människor stöts ut från samhället och blir marginaliserade.

Jag föreslår därför FN kongressen besluta att uppdra till riksdag och regering

YRKANDE

att snarast komma med åtgärder for att hjälpa de hemlösa och uteliggares bostadsbehov enligt svensk grundlag

att försäkringskassan betalar ut en grundlön till alla som saknar en inkomst p.g.a. sjukdom, arbetslöshet, bostadslöshet.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 11, Rasmus Isaksson

Svenska FN-förbundet verkar, bland annat genom sitt arbete med Agenda 2030 och de globala målen för ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling, för ett samhälle med minskade klyftor. Det görs genom bland annat informations- och opinionsbildande insatser. Däremot bevakar vi inte socialförsäkringsfrågor som främst sorterar under FN-konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

FN-förbundets kongress är organisationens högsta beslutande organ som fastställer verksamheten för förbundet för kommande kongressperiod om tre år. Kongressen har däremot inte möjlighet att besluta att ge uppdrag till riksdag och regering.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att **Avslå motionen**

12. Att stärka alla människors lika värde

ANGÅENDE	Att stärka alla människors lika värde
INLÄMNAD AV	Östersunds FN-förening
SKRIVEN AV	Eva Larsson

Angående att stärka alla människors lika värde

FN är en fredsorganisation. Det innebär att vi arbetar för att minska konflikterna i världen. Det är min utgångspunkt när jag gick med i FN-rörelsen. Om vi tänker oss att världen är en sandlåda, då kanske det är lättare att förstå vad som händer när två parter hamnar i konflikt med varandra. Antingen går den svage undan eftersom han/hon inser sig chanslös och den starke får leka där med sina kompisar. Men om den svage hävdar sin rätt och protesterar och vägrar gå ifrån sandlådan blir han/hon förmodligen nedslagen och våldsamheter bryter ut. Det kan också bli så att den svage går hem och samlar ihop några kompisar och går tillbaka och knuffar bort den starke. Då uppstår också våldsamheter. Däremot om parterna lärt sig att respektera varandra och förstår att båda är lika i värde och har samma rätt att vara i sandlådan. Då kan de hitta på roliga saker och leka tillsammans eller bredvid varandra. MR gäller alla oavsett samhällsskikt. I Östersund har det pågått en debatt om situationen för psykiskt sjuka under spanska sjukan på 1900-talet. Marcus Berglund (kulturskribent) skrev i ÖP den 21 oktober 2020 "att i samma ögonblick som vi släpper vår tro på allas lika värde blir vi kapabla till riktigt hemska saker" Konfliktlösningsnivån i Sverige är så låg idag att det finns risk för att våldsamheter bryter ut i större skala. Ingen har rätt att stöta ut eller marginalisera någon människa, inte ens en myndighet. Tänk om alla kunde få känna sig värdefull. Nu krävs krafttag för att stärka alla människors lika värde och rättigheter. Läs inledningen av Allmänna förklaringen om de Mänskliga rättigheterna.

YRKANDE

Jag föreslår därför FN kongressen besluta uppdra åt riksdag och regering

- att** inkludera alla människor i samhället som blivit utslagna och marginaliserade i myndighetsutövning att staten tar ett övergripande ansvar över sjuka och arbetslösa som blivit utförsäkrade, hemlösa och uteliggare
- att** flyktingbarn som blivit traumatiserade och har apatiska symptom får stanna i Sverige
- att** försäkringskassan utbetalar en grund lön till alla utförsäkrade, hemlösa och arbetslösa
- att** mänskliga rättigheter blir ett ämne i all utbildning redan i grundskolan

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 12, Petter Ölmunger

Svenska FN-förbundet verkar, bland annat genom sitt arbete med Agenda 2030 och de globala målen för ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling, för ett samhälle med minskade klyftor. Det görs genom bland annat informations- och opinionsbildande insatser. Däremot bevakar vi inte socialförsäkringsfrågor som främst sorterar under FN-konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

FN-förbundets kongress är organisationens högsta beslutande organ som fastställer verksamheten för förbundet för kommande kongressperiod om tre år. Kongressen har däremot inte möjlighet att besluta att ge uppdrag till riksdag och regering.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att   Avslå motionen

13. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

ANGÅENDE	Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
INLÄMNAD AV	Centerkvinnorna
SKRIVEN AV	Sofia Jarl, förbundsordförande

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Graviditet och förlossning är i utvecklingsländer den näst vanligaste dödsorsaken bland flickor i åldern 15-19 år. Runt 70 000 flickor dör varje år i samband med graviditet eller förlossning. En stor del av dessa dödsfall skulle kunna undvikas genom ökad kunskap och tillgång till fria och säkra aborter samt preventivmedel.

Ökade anslag till arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR, skulle inte bara innebära fler och säkrare aborter utan även förbättra förlossningsvården. Arbetet med SRHR har en direkt påverkan på den globala hälsan, men också på jämställdheten. Det är framförallt kvinnor som drabbas av nedskärningar inom SRHR, vilket direkt begränsar kvinnors levnadsutrymme och möjlighet att göra fria val. Information och stöd för sexuell hälsa är livsviktig.

Med fokus särskilt på det globala målet nummer 3, om god hälsa och välbefinnande, inom ramen för Agenda 2030, ser Centerkvinnorna att FN-förbundet bör driva att anslaget till SRHR-frågor inom den svenska biståndsbudgeten ökar. Centerkvinnorna föreslår att det ska öka till 10 procent, från 6-7 procent av det totala biståndet enligt RFSU:s beräkningar.

YRKANDE

Centerkvinnorna föreslår att FN-förbundet verkar för:

att anslaget till SRHR-frågor inom den svenska biståndsbudgeten ökar

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 13, Annelie Börjesson

Centerkvinnorna vill i sin motion att FN-förbundet ska driva frågan om att en större del av biståndet ska gå till SRHR. FN-förbundet verkar redan i dag aktivt i arbetet för att stärka SRHR arbetet såväl i Sverige som internationellt genom att sprida kunskap utifrån bland annat UNFPA:s rapporter och samla in pengar till projekt Flicka. Att slå fast att FN-förbundet ska driva att en exakt procentsats av biståndsbudgeten ska gå till just SRHR och internationell förlossningsvård är att gå väl långt, men vi vill gärna bifalla motionens intention som handlar om att anslaget till SRHR frågor inom den svenska biståndsbudgeten ska öka.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att bifalla motionen

14. FN-styrkor och övergrepp

ANGÅENDE	FN-styrkor och övergrepp
INLÄMNAD AV	Centerkvinnorna
SKRIVEN AV	Sofia Jarl, förbundsordförande

FN-styrkor och övergrepp

FN, är ett internationellt organ som visar att mänskliga rättigheter är universella och att det trots olikheter finns en gemensam strävan världen över om en fredligare värld. FN har genom åren genomfört ett antal fredsbevarande insatser och idag pågår ett tiotal FN-insatser med fredsbevarande styrkor. Över 100 länder är delaktiga i insatserna genom att skicka personal i form av militärer, poliser och civila. FN:s närvaro vid konfliktsituationer ska bidra med trygghet och säkerhet.

Vi vet dock att detta inte alltid är fallet, speciellt inte för kvinnor och barn. FN har en uttalad nolltolerans mot sexuella övergrepp. Under 2016 klargjorde generalsekreteraren att FN skulle nyttja striktare uttagningsprocesser vid rekrytering av FN-personal samt utreda anklagelser fortare. Det krävs ytterligare krafttag för att på allvar hantera de övergrepp som sker av FN-utsända. De ska åtalas och ställa till svars för sina kriminella handlingar. Därför vill Centerkvinnorna att FN:s medlemsländer arbetar fram ett internationellt regelverk för att ställa de FN-anställda till svars som begår sexuella övergrepp i fredsfrämjande- och fredsbevarande insatser.

Våldtäkt används som vapen i krig och det är absolut mest kvinnor som blir offer. Det speglar samhällsstrukturer, som sveper över hela världen där kvinnors kroppar blir ett föremål för övergrepp och våld, för att skrämja och skada, men också för att demonstrera makt. Centerkvinnorna ser att FN-förbundet har en viktig roll i att sätta press på Sverige för att upplysa om och bekämpa problemet.

Centerkvinnorna föreslår därmed att FN-förbundet verkar för:

YRKANDE

- att FN:s medlemsländer ska arbeta fram ett internationellt regelverk för att ställa FN-anställda till svars som begår sexuella övergrepp under sina uppdrag.
- att FN omedelbart ska skicka hem misstänkta förövare från truppbidragande medlemsländer.
- att Sverige arbetar aktivt för att fler länder ska upprätta en handlingsplan för FN:s resolution gällande våldtäkt som vapen i krig.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 14, Annelie Börjesson

I sakfrågan finns inga åsiktsskillnader mellan förbundsstyrelsen och Centerkvinnorna. De återkommande övergreppen som de som ska få hjälp av FN-insatser utsätts för av de som är satta att hjälpa och skydda är kort och gott vedervärdiga. De är också ett hot mot den nytta som insatserna bidrar med.

FN-förbundet har gjort punktinsatser i frågan och förbundsstyrelsen ser att förbundet kommer att göra sådana även framöver. Samtidigt tror vi att motionären tänker sig en betydligt större insats från FN-förbundets sida än så när man yrkar på att förbundet ska verka i frågan på flera punkter. Av resursskäl föreslår vi därför kongressen att anse motionen besvarad.

Under den senaste kongressperioden har vi ändå gjort en del. Under ett besök på FN:s avdelning för fredsoperationer uttryckte vi vår vämjelse över att problemen med sexuella övergrepp kvarstår. Det är för oss tydligt att FN:s ledning känner och uppriktigt tycker detsamma. Våra rådgivare har till företrädare för militäralliansen Natos och biståndsmyndigheten Sida föreslagit att militära respektive civila insatser borde använda "soldatkort" som FN gör och som handlar om uppförande gentemot civilbefolkningen. Problemet med övergrepp är som bekant inte avgränsat till FN-soldater utan förekommer också i andra militära samt civila biståndsinsatser. FN-förbundet har också ställt sig bakom ett uppdrag om resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet där frågan om övergrepp ingick. Sådana punktinsatser kan förbundet göra även framöver.

Motionens första att-sats vill att vi "ska verka för att det ska arbetas fram ett internationellt regelverk för att ställa FN-anställda" som begår sexuella övergrepp till svars. Ett regelverk för finns redan. Det beskrivs i info-grafik av FN här:

https://conduct.unmissions.org/sites/default/files/infographic_v10-revisedoct2017-v2_0.pdf

Ett problem är att länder som bidrar med personal inte vill att deras personal ska ställas inför rätta i till exempel det värdland som insatsen görs i. Det gäller säkert också den svenska Försvarsmakten.

Motionens andra att-sats vill att vi ska verka för att "FN omedelbart ska skicka hem misstänkta förövare från truppbidragande medlemsländer". Om anklagelserna är trovärdiga finns möjligheten redan i nuvarande regelverk, men först efter att det truppbidragande landet fått undersöka anklagelserna. Om varje anklagelse skulle leda till omedelbart hemskickande skulle mass-anklagelser utan grund kunna bli ett sätt för milisgrupper att störa FN-insatserna.

Motionens tredje att-sats vill att FN-förbundet ska verka för "att Sverige ska arbeta aktivt för att fler länder ska upprätta en handlingsplan för FN:s resolution gällande våldtäkt som vapen i krig". Förbundsstyrelsen uppfattar detta förslag som bredare än temat i motionens brödtext och första två att-satser.

Styrelsen ser det som angeläget att FN:s medlemsstater lever upp till, och utvecklar, sina ansträngningar att bidra till förverkligandet av säkerhetsrådsresolution 1820 om våldtäkt som vapen och, naturligtvis, resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet.

Flera svenska folkrörelseorganisationer (UN Women, Kvinna till Kvinna, IKFF, Operation 1325 m fl) bevakar aktivt Sveriges handlingsplan för resolution 1325 och därpå följande FN-resolutioner (som 1820) och som också uppmuntrar andra länder att göra liknande insatser. Vi kan instämma och bidra till detta arbete, men vi kommer inte att ha resurser att driva krav på den nivå som vi tror att motionären önskar.

I vårt tematiska arbete runt begreppet skyldighet att skydda (R2P) och de verktyg vi önskar ska stärkas gör vi kopplingar till dessa frågor, ofta då på ett sätt som är mer unikt för oss och som inte duplicerar det som redan görs bra av andra svenska organisationer. Vi gav utrymme åt FN:s särskilda rådgivare om R2P, Dr Karen Smith, att beskriva sin rapport om kopplingen mellan kvinnor, fred och säkerhet och skyldigheten att skydda vid ett webinarium. Ett av Dr Smiths förslag är att medlemsstaterna ska göra en koppling till R2P i sina handlingsplaner för resolution 1325 och efterföljande resolutioner. Det gör till exempel Danmark, men inte Sverige, vilket vi kan komma att påtala när den svenska handlingsplanen ska förlängas.

FN-förbundet är den svenska organisation som engagerar sig i allra högst grad för krigsförbrytardomstolen ICC. Domstolen är extremt viktig för att ställa de som använder våldtäkt som vapen i krig till svars. Vi arbetar inom Coalition for the ICC tätt tillsammans med organisationer som betonar just denna dimension av ICC:s arbete, såsom Womens' Initiative for Gender Justice. Svenska FN-förbundet initierade vidare en folkrörelseframstöt när nya domare skulle utses i ICC i december, vilket ledde till att domarkåren slutligen blev jämställd, med 50% kvinnor.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att anse motionen besvarad

15. Sverige gick med i FN för 75 år sedan - manifestera demokratin på FN-dagen.

ANGÅENDE Sverige gick med i FN för 75 år sedan - manifestera demokratin på FN-dagen.
INLÄMNAD AV Kristianstad FN-förening
SKRIVEN AV Jan Lindelöf

Sverige gick med i FN för 75 år sedan - manifestera demokratin på FN-dagen.

Sverige blev medlem i FN 1946, alltså för 75 år sedan. Sverige har troget varit en aktiv FN-vän. FN är en central arena för Sveriges arbete med de globala utmaningarna. Genom FN bidrar Sverige till att förebygga konflikter, stödja fredsanssträngningar, främja återuppbyggnaden av konfliktdrabbade stater, samt verka för nedrustning och icke-spridning. FN utgör också en viktig kanal för Sveriges humanitära arbete och för våra ansträngningar att bekämpa fattigdom, främja en hållbar utveckling och bekämpa klimatförändringarna. Stärkandet av folkrätten och främjandet av de mänskliga rättigheterna och jämställdhetsfrågorna är andra prioriterade områden för Sverige i FN. (från regeringens hemsida).

I en värld med ökad nationalism, populism och bristande respekt för demokratin som styrelseform, behövs FN idag än mer för samtal och förhandlingar mellan världens länder samt för humanitärt arbete, nej till kärnvapen, bekämpa klimatförändringarna, för folkrätten och jämställdheten mellan kvinnor och män mm.

Sverige bör fortsätta vara en aktiv FN-vän och FN-förbundet bör genom opinionsbildning fortsatt främja FN-tanken och FNs fredsbevarande och humanitära arbete.

FN-dagen den 24 oktober är vår FN-rörelses högtidsdag. Och i år firar vi att Sverige för 75 år sedan blev medlem i FN. I år bör denna dag firas på temat demokratiutveckling och mänskliga rättigheter. Demokratin är i många länder åsidosatt till förmån för sk autokratier där regeringar som utsetts i demokratiska val åsidosätter demokratiska fundament som ett fritt domstolsväsende, fria media, inskränkningar i aborträtten mm. I flera länder pågår stora folkliga demonstrationer mot makthavare som inte accepterar fria demokratiska val: Belarus, Myanmar, Ryssland, m fl. I Sverige firas i år att demokratin fyller 100 år då bl a kvinnor fick rösträtt.

Kristianstads FN-förening yrkar att kongressen beslutar:

YRKANDE

att FN-dagen den 24 oktober i år firas på temat Demokrati, både i världen men också att den svenska demokratin i år fyller 100 år.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 15, Annelie Börjesson

Att FN-förbundet ska fortsätta verka för ett starkt FN, ett aktivt Sverige i FN samt FN:s grundläggande verksamhet och värderingar är självklart för förbundsstyrelsen.

Multilateralismen står under hot och FN-organisationen behöver allt stöd den kan få. Sverige gjorde som säkerhetsrådsmedlem 2017-2018 viktiga insatser och stöttade bland annat generalsekreteraren i dennes ansträngningar att överbrygga motsättningar mellan rådsmedlemmarna.

Styrelsen instämmer i motionens andemening att demokratin mer än på länge behöver försvaras. Det kan göras på många sätt. FN-förbundet arbetar inom FN-pelaren mänskliga rättigheter bland annat för civilsamhällets utrymme och har också aktivt försvarat grundläggande rättigheter som yttrande-, press- och mötesfrihet som har trängts tillbaka inte minst under coronapandemin.

I samband med FN:s 75-årsjubileum 2020 initierade FN-förbundet i nätverket för FN-relaterade organisationer i Sverige en rad aktiviteter till stöd för FN-samarbetet. Vi har vidare i samverkan med Unicef Sverige, UN Women Sverige och Svenska Unescorådet uppmärksammat just hoten mot demokrati och yttrandefrihet under corona. Förbundsstyrelsen ser möjligheter att ytterligare stärka detta och andra nätverksarbeten till stöd för FN-tanken och multilateralismen, såväl i Sverige som i den globala FN-rörelsen.

Att uppmärksamma att 2021 markerar 75-årsminnet av Sveriges inträde i FN är en god idé. I år är det också 100 år sedan kvinnor fick rösträtt i Sverige. Även det är värt att påminna om och manifesteras. Förbundsstyrelsen tackar motionären och ställer sig positiv till alla initiativ som främjar såväl FN-tanken som demokratin som idé och styrelseform – på FN-dagen och andra dagar.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att **Bifalla motionen**

16. Förbättrad medlemsvård

ANGÅENDE	Förbättrad medlemsvård
INLÄMNAD AV	Göteborgs FN-förening
SKRIVEN AV	Albin Oskarsson, Agnes Lindgärde, Lisa Larsson Brelid

En stor utmaning för lokala FN-föreningar och FN-distrikt är att värva nya medlemmar. Värvning av nya medlemmar är fundamental på två sätt; för det första förbättras föreningens ekonomi och för det andra ger fler medlemmar oss en starkare röst till att påverka ute i samhället. Medlemsvärkning är alltså en vital del av lokala FN-föreningars verksamheter. Utöver utmaningen att värva medlemmarna, är det även en utmaning att *behålla* de medlemmar vi värvar. Medlemmar som stannar kvar och blir långvariga medlemmar bidrar till bättre kontinuitet, en stabil och mindre oförutsägbar ekonomisk situation för lokala

föreningar. Precis som medlemsrekrytering är viktig, är alltså medlemsvård minst lika viktig. Lokala FN-föreningar och distrikt bör givetvis ägna sig åt medlemsvård genom att erbjuda en bra plattform med information, aktiviteter och nyhetsbrev. Men som det ser ut idag går många medlemmar förlorade av den enkla anledningen att de inte får tillräckligt med påminnelser om att förnya sina medlemskap från förbundet.

Om lokala föreningar och distrikt vet att förbundet arbetar aktivt med att behålla alla medlemmar kan de lokala föreningarna och distrikten fokusera fullt ut på att värva medlemmar och erbjuda medlemmarna en plattform de kan engagera sig i.

YRKANDE

Med det som bakgrund föreslår vi följande:

- att**
- Förbundet ska skicka ut fler påminnelser om att medlemskap ska förnyas
  - Förbundet ska utöver brevpost påminna medlemmar att betala sitt medlemskap via mail
  - Förbundet ska skapa en strategi för medlemsvård

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 16, Véronique Simon

Kansliet instämmer i att påminnelserutinen är en viktig del i medlemsvården.

Under 2020 har flera åtgärder genomförts för att förstärka denna rutin.

Vi har börjat att skicka ut påminnelser via email till dem som lämnat information om sin email. Vidare har vi bestämt att mellan påminnelse 1 och påminnelse 2 införa en telemarketing aktivitet. Vi har därför efter påminnelse 1 genomfört en telemarketing aktivitet där vi via telefon kontaktat dem som inte betalat, berättat om hur viktigt deras stöd är och bett dem att fortsätta att stödja oss via sitt medlemskap.

Vi kommer framöver även att tydligare informera FN-föreningarna om datum för medlemsavisering, påminnelserna samt eventuella telemarketing aktiviteter.

En medlemsstrategi är framtagen som vi arbetar utifrån. I denna ingår medlemsvård som en viktig del. Vi arbetar med flera olika delar kring medlemsvård bl a att tydliggöra hur vi förbättra kommunikationen med våra medlemmar och hur vi kan stärka lojaliteten hos våra medlemmar. Medlemsvården är en prioriterad del som vi framöver kommer lägga både mycket tid och resurser på tillsammans med FN-föreningarna.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att   **anse motionen besvarad**

17. Ökat fokus på miljöfrågor

ANGÅENDE	Ökat fokus på miljöfrågor
INLÄMNAD AV	Göteborgs FN-förening
SKRIVEN AV	Olivia Zackrisson och Erik Edlund

Vi i Sverige uppfyller inte 8 av de 17 globala målen, där de flesta har en tydlig miljöprofil. Exempelvis hållbara städer och samhällen, hållbar konsumtion och produktion, bekämpa klimatförändringarna.

Sverige som är ett starkt och välbärgat land, har möjligheten och bör ta täten och vara ledande i de globala frågorna. Det är extra viktigt att fokusera på miljömålen, då miljömålen påverkar alla de andra globala målen. Det är dom som är mest utsatta som drabbas hårdast av klimatförändringarna och därmed påverkas de andra målen positivt, som ingen hunger, fattigdom minskad ojämlikhet om vi fokuserar mer på klimatproblemen.

YRKANDE

Vi föreslår därför

att kongressen beslutar att FN-förbundet i Sverige ska skapa ett projekt, ”Projekt miljö”, som ”Projekt flicka”, ”Projekt skolmat”, ”Projekt minor”. Det skulle möjliggöra donationer till klimatarbetet och visa en tydlig signal att FN-förbundet prioriterar och tar klimatkrisen på allvar. Fokus på miljömålen bör genomsyra allt arbete med agenda 2030. Projektet kan skapa en ökad opinion för klimatfrågan och belysa dess relevans och betydelse för att uppnå samtliga globala mål.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 17, Nasra Ali

Göteborgs FN-förening vill i sin motion att FN-förbundet ska initiera ytterligare ett insamlingsprojekt med miljöfokus för att bidra med donationer till det globala klimatarbetet och att miljömålen ska genomsyra allt arbete med Agenda 2030. Under senare år har FN-förbundets insamlingsverksamhet haft svårt att nå upp till de mål som satts. Genom att i måldokumentet för verksamhetsperioden 2022-2024 ha lyft in klimatfrågan kommer FN-förbundet att stärka sitt fokus på klimatarbetet och de mål som kan kopplas till klimatfrågan under kommande mandatperiod. Därför är det inte säkert att ett insamlingsprojekt är det som på bästa sätt bidrar till ett stärkt klimatarbete vad gäller FN-förbundets engagemang. I stället ber styrelsen om mandatet att utifrån de resurser som finns överväga på vilket sätt klimatfrågan bäst stärks inom FN-förbundets regi under de kommande tre åren. När det gäller motionens formulering att ”Fokus på miljömålen ska genomsyra allt arbete med Agenda 2030.” så rimmar den inte med deklarationens holistiska perspektiv på hållbar

utveckling. En av de viktiga principerna i Agenda 2030 är att de 17 globala målen ska arbetas med integrerat. Samtidigt delar styrelsen motionärernas syn på att det är strategiskt rätt att fokusera på de mål där det går sämst såväl vad gäller internationellt som nationellt och lokalt påverkansarbete. Genom att besluta om det förslag till måldokument som ligger kommer klimatfrågan att drivas kraftigare av förbundet under den kommande mandatperioden och motionen kan därmed anses besvarad.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att anse motionen besvarad

18. Miljöforum 50 år 2022 med klimatet i fokus

ANGÅENDE	Miljöforum 50 år 2022 med klimatet i fokus
INLÄMNAD AV	Stockholms FN-förening
SKRIVEN AV	Aase Smedler

FN beslöt i början av 1970-talet att samla världens länder till en konferens i syfte att skydda planetens naturresurser. Sverige blev värd för FNs första miljökonferensen som öppnade den 5 juni 1972. Stockholmskonferensen var unik i sitt slag för att den behandlade förhållandet mellan människan och miljön. Konferensen fattade bland annat beslut om att inrätta ett nytt FN-organ för miljö, FN:s miljöprogram UNEP, med huvudkontor i Nairobi, Kenya. Ytterligare miljökonferenser har anordnats av FN i Rio 1992 och i Johannesburg 2002. 1972 anordnades för första gången i FN-sammanhang parallellkonferenser av folkrörelser och miljögrupper. Den mest omfattande var Miljöforum som organiserades av Svenska FN-förbundet och Sveriges ungdomsorganisationers landsråd. Miljöforum fick en rad efterföljare vid andra FN-konferenser och var därför banbrytande. 2022 har Sverige bjudit in till ett Högnivå möte under namnet Stockholm+ 50.

Stockholms FN-förening föreslår Svenska FN-förbundets kongress att besluta:

YRKANDE

att Svenska FN-förbundet inbjuder FN-föreningar, distrikt och anslutna riksorganisationer till ett klimatforum som avstamp för FN-rörelsens klimatarbete

att hela FN-rörelsen i Sverige engageras i detta arbete i syfte att vitalisera FN-rörelsen och skapa engagemang för hållbart klimat och miljöpolitik, samt ta vara på det engagemang och den kompetens som finns hos medlemmarna

- att** förbundsstyrelsen får i uppdrag att tillsätta en referensgrupp med representanter för FN-föreningar, FN-distrikt och anslutna riksorganisationer med uppdrag att bistå förbundets styrelse och kansli i arbetet med ett Miljöforum 2022
- att** förbundsstyrelsen får i uppdrag att, i samråd med referensgruppen ovan, göra en plan för hur FN-förbundet och FN-rörelsen kan fokusera på hållbart klimat- och miljöarbete som en tematiskt prioriterad fråga

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 18, Nasra Ali

Stockholms FN-förening vill i sin motion att FN-förbundet följer upp den stora satsning som gjordes av FN-förbundet 1972 med det miljöforum som arrangerades för civilsamhället i anslutning till den första FN-konferensen om miljön som Sverige stod värd för 1972 och att detta ska bli ett avstamp för FN-rörelsens arbete med klimatfrågan. Sverige har ansökt om att få stå värd för en ny högnivåkonferens under 2022 som går under namnet Stockholm+50. I motionens första att-sats vill motionärerna att förbundet ska bjuda in FN-föreningar, distrikt och Riksorganisationer till ett klimatforum som avstamp för FN-rörelsens klimatarbete. Styrelsen ser positivt på detta, men vill ändå ha mandatet att eventuellt bjuda in bredare till ett kommande miljöforum beroende på vilka resurser som finns och med tanke på att klimatfrågan är en global angelägenhet. Styrelsen vill också poängtera att ett kommande forum inte nödvändigtvis enbart fokuserar på klimatfrågan, utan även kan handla om frågor som kommer att lyftas under de kommande åren inom miljöområdet. Världen förhandlar om ett nytt ramverk för att skydda den biologiska mångfalden, ett nytt klimatmöte ska genomföras i november 2021, ramverket för hållbar konsumtion och produktion löper ut 2022 och FN:s miljöorgan UNEP som bildades i samband med FN-konferensen 1972 firar också 50 år 2022. UNEP kommer under de kommande åren att fokusera på arbete som ska motverka de tre identifierade miljörelaterade kriserna klimatförändringarna, förlusten av biologisk mångfald och problemen med föroreningar. I motionens andra att-sats vill motionärerna att hela FN-rörelsen i Sverige ska engageras och att allt engagemang som finns inom rörelsen ska tas tillvara. Det här är alltid styrelsens intention när olika frågor drivs inom rörelsen så har ger vi gärna bifall till att-satsen. Även den tredje att-satsens förslag om att tillsätta en referensgrupp i arbetet för att bistå kansliet i arbetet med ett Miljöforum 2022 ger styrelsen gärna sitt bifall. Styrelsen observerar att motionärerna kallar det föreslagna forumet både klimat- och miljöforum i motionen och styrelsen ser hellre att forumet kallas miljöforum i linje med vad det kallades 1972. Den sista att-satsen om att förbundsstyrelsen ska samråda med referensgruppen när det gäller att göra en plan för hur FN-förbundet och FN-rörelsen kan fokusera på hållbart klimat och miljöarbete framöver ser styrelsen också positivt på, även om vi vill flagga för att planerna på ett miljöforum 2022 måste påbörjas skyndsamt och att kansliet kan behöva påbörja planeringsarbetet innan styrelsen hinner hålla sitt första möte med referensgruppen som måste utses efter kongressen. Med tanke på den korta tiden fram till sommaren 2022 behöver arbetet med att planera för ett kommande miljöforum påbörjas omedelbart.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

- att** bifalla motionen

19. Verka för ett mer demokratiskt FN

ANGÅENDE	Verka för ett mer demokratiskt FN
INLÄMNAD AV	Daladistriktet
SKRIVEN AV	Helge Sonntag

Svenska FN-förbundet behöver verka för ett mer demokratiskt FN

År 2021 är det hundra år sedan vi fick den allmänna rösträtten i Sverige: En röst i kommuner och i riksdagen för alla myndiga kvinnor och män. Den allmänna rösträtten är grunden för demokratin. Dessförinnan var rösträtten beroende av personlig ekonomi och ännu tidigare var riksdagen grundad på de fyra stånden och det innebar att den stora majoriteten av befolkningen inte alls var representerad. Så vilka är skälen för rösträtten?

1. Människovärdet. Alla människor har samma värde oavsett ögonfärg, längd, bredd, vikt, IQ, föräldraval osv. Ska vi då inte ha samma möjligheter att påverka de gemensamma besluten om våra villkor?
2. Rättvisa. De besuttna har alltid försökt – och i allmänhet lyckats – att korpa åt sig det mesta av den kaka som vi alla gemensamt har knåpat ihop. Men de fattiga, obemedlade, proletariatet, är i majoritet och kan därför med rösträtten sätta upp samhällets regler för en rättvis fördelning av kakan.
Hur den demokrati som rösträtten möjliggör har tillämpats finns många olika varianter av. En variant som nu har varit populär är att gynna de rika eftersom de då tros kunna skapa förutsättningar för en snabb tillväxt av den gemensamma kakan med följd att alla ändå kan få en större bit till sig jämfört med en rättvisare bit av den mindre kakan. Här ligger möjligen en liten bit av förklaringen till att vår planet har börjat svettas så våldsamt.
3. Gemensam välfärd. ”Om bara den fågel som sjunger vackrast tillåts sjunga så blir det rätt tyst i skogen.” Alla människor har olika förutsättningar, erfarenheter och snille. I den mån som alla får vara delaktiga i de gemensamma besluten kommer de att ge en en bättre grund för besluten och större motivation för alla att skapa en ljusare och i vid mening rikare framtid för alla. (Tesen att de förmögna är de just för att de har snillet har vi avvisat och än så länge finns inga vetenskapliga belägg för tesen. Hur det blir om gentekniken läggs i händerna på eliten hoppas jag att vi inte behöver uppleva.)
Från att ha varit en het stridsfråga i Sverige är vi idag tämligen överens om denna demokratiska grundsyn. Finns det paralleller att dra när vi jämför med världen och med den globala organisation som har hela mänskligheten som bas och mål?

När världens länder för 75 år sedan skapade en organisation för de gemensamma besluten som skulle ge en bättre och fredligare värld blev medlemmarna de existerande nationerna. Minsann inte alla hade allmän rösträtt åt sina medborgare eller dom i kolonierna men det var då bästa sättet att få med så många människor som möjligt i byggandet av framtiden – och är så fortfarande! FN:s struktur lämnar förvisso en del övrigt att önska. Inte minst gäller det

bestämmanderätten för de nationer som stod som vinnare efter kriget. Men också den demokratiska förankringen nedåt i de stater som är anslutna är mycket skiftande, tänk t ex Saudiarabien! *Ändå: Det nationella medlemskapet i FN är basen för det folkliga inflytandet och den demokratiska grund som länge än blir möjlig. Demokratins stärkande inom FN måste först och främst ske genom demokratins stärkande inom medlemsnationerna.*

Detta betyder inte att demokratifrågorna inom FN:s organisation är oviktiga, tvärtom! FN:s legitimitet grundas på det nationella medlemskapet där mer eller mindre representativa företrädare för jordens invånare tillsammans fattar beslut som ska främja hela mänsklighetens väl. Nu utmanas den strukturen:

- De senaste åren har en ny idé arbetats fram. I höstas gav Klaus Schwab ut boken "Covid 19 -The Great Reset". Schwab är grundare och ledare för World Economic Forum (WEF), en organisation för de 1000 största koncernerna i världen. Boken beskriver en ny global världsstruktur som bygger på samarbete mellan de nationella och internationella beslutsorganen å ena sidan och de allra största globala kapitalägarna - den allra minsta och rikaste överklassen - å den andra. Det här konceptet är på väg in i och har börjat etableras i FN-systemet. Som skäl för The Great Reset (TGR) anges den hotande klimatkrisen, de ökande klyftorna och Coronapandemien. Och med WEF:s pengar, specialister, jurister, PR-arméer, journalister och lobbyister kommer dom kunna styra många beslut. Men hade vi inte en gång för alla lämnat det här med att makt och ägande ska ligga som grund grund för besluten om våra gemensamma villkor, var det inte därför våra förfäder drev igenom den allmänna rösträtten, i Sverige och runtom i världen? Ska nu världens allra rikaste återta makten över jordens och allas vår framtid? Jovisst, dom säger att det är för allas vårt bästa och för att rädda världen men varför ska vi tro dom den här gången? Det är ju samma grundregel som fortfarande gäller för deras planering: Största möjliga vinst för deras bolag, inte största möjliga välfärd för oss alla på klotet. Hur går det då med den allmänna rösträtten i världen – förblev den en dröm?
- FN är en fantastisk organisation och har åstadkommit mycket gott. Men vi kan inte blunda för att FN är i kris.
  - * Det bildades på initiativ av USA och har dominerats av USA som har varit den ledande och bestämmande stormakten efter andra världskriget. Under de senaste presidentperioderna har motsättningarna mellan FN och USA-administrationen ökat, stödet har minskat och FN har pressats och körts över i viktiga frågor.
  - * FN:s jätteorganisation har blivit mycket byråkratiserad och fått omfattande kritik för toppstyrning och bristande folkligt inflytande. Försöken till effektivisering och demokratisering har gått trögt.
  - * I de allt skarpare konflikterna inom världssamfundet har FN inte kunnat hävda fredliga lösningar och få stopp på upprustningarna. Världen är på god väg mot ett nytt och fullständigt förödande storkrig.
- FN:s chans att fylla sin historiska roll att bevara världsfreden hänger på att få en starkare demokratisk förankring, att kunna träda fram som garanten för världens folkmajoritet, dess framtid och livsförutsättningar. Världens stora koncerner och

kapitalägare har stora intressen i vapenproduktion, grovt utnyttjande av människor och utplundring av jordens resurser. Ett ökat inflytande i FN:s beslutande organ för dom skulle rasera tilliten bland världens medborgare och omöjliggöra den uppslutning kring gemensamma internationella beslut som är nödvändig och likaså – kraft att genomföra besluten!

Istället för att fördjupa samarbetet med WEF måste FN välja en annan väg: Stärkt representation och inflytande för alla världsmedborgare.

YRKANDE

- att** årets kongress i FN-förbundet beslutar att utarbeta ett studie- och diskussionsmaterial inom förbundet med syftet att bygga en stark folklig opinion i Sverige för ett demokratiskt, starkt och modigt FN.
- att** själva driva debatten i FN:s idéella stödorganisationer runtom i världen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 19, Niklas Carlsson

FN-förbundet har sedan länge arbetat för ett starkare, mer effektivt och demokratiskt FN och vi har stött de reformagendor som tagits fram av FN:s tidigare generalsekreterare Kofi Annan och nu även António Guterres. FN-förbundet har också stött Anders Kompass arbete och uppmärksammat andra enskilda FN-tjänstemän och processer som syftar till att förbättra NF-organisationen.

Att också stödja att Sverige är en stor givare av kärnstöd till FN:s organ är en del i det här arbetet. Kärnstödet är inte öronmärkt och möjliggör förändringar och omprioriteringar av medel, något som har varit viktigt att kunna göra under den pågående pandemin men som också möjliggör.

Motionären vill i den ena att-satsen att FN-förbundet ska ta fram ett studiematerial för att bygga en stark opinion för ett demokratiskt, starkt och modigt FN något som ligger väl i linje med det som är FN-förbundets kärnuppdrag och ett arbete som har pågått sedan länge inom förbundet. I mån av resurser kan ett nytt studiematerial tas fram under den kommande mandatperioden och föreningarna kan sedan använda det för att driva opinionsarbete i frågan. Vi ser att ett fortsatt arbete med att förändra vetorätten i säkerhetsrådet också behöver göras. FN-förbundet vill fortsätta att stärka de initiativ som tas inom det området.

När det gäller motionens andra att-sats om att FN-förbundet ska driva debatten i FN:s ideella stödorganisationer runtom i världen så är det lite oklart vilken debatt som ska drivas, det är dessutom ett uppdrag där det är tveksamt om FN-förbundet har de resurser som skulle krävas. I motionen argumenterar motionären för att den främsta anledningen för att verka för ett mer demokratiskt FN är det initiativ som under senare tid har tagits av World Economic Forums grundare Klaus Schwab som heter ”Covid 19 – the great reset”. Motionären är orolig att detta ska bli ett nytt sätt för den globala ekonomiska eliten att stärka sin makt och sitt inflytande över vilka steg som ska tas för att klara av klimatkrisen, ökad ojämlikhet och coronapandemin på bekostnad av ett ökat demokratiskt inflytande från medlemsländerna. Vi läser det som om att den internationella debatten i första hand skulle handla om att motverka Schwabs initiativ. Vi ser det som att det finns flera andra områden där en debatt om ökad

representation och demokrati redan förs av FN-förbundet och det handlar om civilsamhällets minskade utrymme internationellt. Med dagens utveckling som går åt fel håll inom många områden behövs enligt Agenda 2030 alla aktörer i arbetet för att nå de globala målen.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

- att bifalla motionens första att-sats**
att anse den andra att-satsen besvarad

20. Ett mer GLOKAL fokus i vårt engagemang

ANGÅENDE Ett mer GLOKAL fokus i vårt engagemang
INLÄMNAD AV Eskilstuna FN-förening
SKRIVEN AV Johan Graff Andersson

Ett mer GLOKAL fokus i vårt engagemang

Vi har länge engagerat oss i nedrustningsfrågor, vilket nu gett resultat. Efter framgångarna är nu tiden också fokusera på Agenda 2030 målen 1 och 2 i Sverige. Även om många inte vill erkänna det i Sverige, finns det idag extrem fattigdom (efter våra mått och OECD mått) där folk inte har råd med vare sig mat på bordet, eller ens ett bord med ett tak över. Vi måste därför våga ta debatten, våga bygga opinion, våga stöta oss med de som inte vill erkänna Sveriges misslyckande. Ingen av oss skulle vilja se sin familjemedlem eller vän hungrig på gatan och varför ska vi då tillåta att det förekommer idag i ett av världens rikaste länder och som dessutom inte erbjuder ett klimat för boende utomhus? Om inte vi arbetar för våra medmänniskor i vår egna bakgård, vem ska då göra det?

Med bakgrund av detta yrkar undertecknarna;

YRKANDE

- att** FN-förbundet ska lyfta de globala målen 1 och 2 i Sverige
- att** FN-förbundet ska ta debatter och väcka opinion inom målen
- att** FN-förbundet ska sammanställa befintlig statistik för att få en samlad kunskap från olika källor över hemlösheten och svält i Sverige

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 20, Anna Kläppe

Eskilstuna FN-förening vill i sin motion att FN-förbundet under den kommande mandatperioden ska fokusera särskilt på den nationella aspekten av de globala målen 1 om ingen fattigdom och 2 om ingen hunger i Agenda 2030 med hänvisning till att det finns människor i Sverige som lider av extrem fattigdom, hunger och hemlöshet och väcka debatt och driva opinion i dessa frågor samt att FN-förbundet ska sammanställa befintlig statistik över hemlöshet och svält i Sverige. Styrelsen sympatiserar med motionärernas intention men ser en del hinder i att på detta sätt lyfta ut vissa av målen i den integrerade Agenda 2030 och enbart fokusera på den nationella nivån av fattigdom och hemlöshet när de globala problemen inom samma målområden trots allt får anses vara betydligt större än i Sverige. FN-förbundet lyfter såväl problemen med fattigdom, som hunger och bostadsbrist i samband med arbetet med Agenda 2030, både ur ett globalt såväl som nationellt perspektiv. Det hindrar inte att lokala initiativ från föreningarna vad gäller att fokusera på lokal problematik med fattigdom och hemlöshet kan ske med hänvisning till Agenda 2030 och de globala målen. FN-förbundet brukar i sitt arbete med Agenda 2030 utgå från den samlade utvecklingen såväl globalt som nationellt och lyfta fram de områden där de främsta utmaningarna finns men också de största framgångarna. I den redovisning som finns i dag främst från FN och SCB lyfts exempelvis att den extrema fattigdomen globalt riskerar att öka för första gången på flera decennier, samt att trångboddheten har ökat bland utrikesfödda i Sverige fram som utmaningar. När det gäller statistiken så kommer SCB som ansvarig statistikmyndighet enligt uppgift på deras hemsida att presentera statistik vad gäller den globala indikatorn 1.1.1 Andel av befolkning som lever under den nationella fattigdomsgränsen i kommande publiceringar och utreda en nationell indikator om fattigdom och de allra mest utsatta grupperna i samhället. Med hänvisning till det yrkar styrelsen på att kongressen ska avslå motionärernas tredje att-sats om att sammanställa befintlig statistik över hemlöshet och svält i Sverige, något som ligger långt utanför FN-förbundets resurskapacitet och som inte heller kan anses vara en Glokal fråga.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

- att** motionens två första att-satser ska anses besvarade
- att** avslå den tredje att-satsen

21. Klimatet bör bli en fokuserad fråga för FN-rörelsen

INLÄMNAD AV Kristianstad FN-förening
SKRIVEN AV Jan Lindelöf

Klimatet bör bli en fokuserad fråga för FN-rörelsen

Mål nr 13 i Agenda 2030 - bekämpa klimatförändringarna är avgörande för vår planets överlevnad. Målet ingår i FN-förbundets tre fokusfrågor fred och säkerhet, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling.

Klimatförändringarna med översvämningar, värmeböljor, torka etc leder till konflikter i och mellan länder som hotar freden, våra barns mänskliga rättigheter att kunna bo kvar i sina hemtrakter hotas av klimatet och en global hållbar utveckling är i konflikt med klimatförändringarna.

Klimatet är inte en profilerad fråga för FN-rörelsen trots att FN och FNs klimatpanel är pådrivande i klimatfrågan. I civilsamhället drivs frågorna av bl a Naturskyddsföreningen, GreenPeace, Fridays for Future och Extinction Rebellion.

Kristianstads FN-förening ingår i Kristianstads kommuns klimatråd tillsammans med flera andra organisationer. Där försöker vi profilera oss med utgångspunkt från bl a Agenda 2030 och de mål som kan kopplas till klimatet Klimaträttvisa, dvs att de rika länderna står för mest utsläpp medan de fattiga länderna drabbas av konsekvenserna av dessa utsläpp, är ett begrepp som måste uppmärksammas. Klimatet är också en social rättvisefråga. Vi tror också att FN-rörelsen genom ett aktivt klimatarbete kan attrahera fler unga för vår rörelse. Vi kan dra nytta av Gretaeffekten.

Vi tycker att klimatfrågorna bör lyftas i FN-förbundet genom att resurser avsätts så att förbundet tillsammans med andra civilsamhällesorganisationer kan driva på utvecklingen och att FN-föreningarna kan få stöd i sin lokala verksamhet

Kristianstads FN-förening yrkar att kongressen beslutar:

YRKANDE

att avsätta resurser i budgeten för ett aktivt klimatarbete både centralt och som stöd till FN-föreningarna i landet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 21, Frida Lind

Kristianstad FN-förening vill att FN-förbundet och FN-rörelsen ska arbeta mer aktivt med klimatfrågan under kommande år. Föreningen vill att FN-förbundet avsätter resurser i budgeten för ett aktivt klimatarbete både centralt och som stöd till FN-föreningarna i landet. I det måldokument som har lagts fram för kongressen föreslås klimatet bli en fråga som ska

arbetas med. Vi delar motionärens synpunkter och styrelsen har också i en proposition till kongressen lagt fram förslag om att FN-rörelsen ska arbeta mer aktivt med klimatfrågan framöver. Att avsätta resurser för arbetet blir därför nödvändigt.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att bifalla motionen

22.Ratificera FN:s konvention om kärnvapenförbud

ANGÅENDE	Ratificera FN:s konvention om kärnvapenförbud
INLÄMNAD AV	Socialdemokrater för tro och solidaritet
SKRIVEN AV	Klas Corbelius

Ratificera FN:s konvention om kärnvapenförbud

Att slå vakt om de små nationernas rätt till självbestämmande, nedrustning och en värld i fred har de senaste femtio åren varit Sveriges kanske främsta internationella uppgift. Den internationella upprustningen och kärnvapenmakternas utökade kärnvapenprogram bidrar idag till förnyade internationella spänningar av en omfattning som vi inte sett sedan 80-talet.

Vi vet redan idag att den globala uppvärmningen kommer att leda till stora påfrestningar i det internationella samarbetet under de kommande decennierna, när beboeliga och odlingsbara landtytor försvinner och behovet av internationella solidaritetsinsatser ökar med kommande extremväder och miljökatastrofer. Inför denna framtid är det av avgörande betydelse att vi redan idag verkar för avspänning genom nedrustning och ett generellt förminskande av de stora makternas förstörelsekapacitet.

Extrema, populistiska högervindar blåser över världen. En tydligt auktoritär ledare var nyligen president i kärnvapennationen USA. Det kan hända igen. Även på många andra håll i världen utmanas den politiska stabiliteten av auktoritära och nationalistiska krafter. Vi har ett ansvar för kommande generationer att minnas historien och agera för att avvärja katastrofer. Sverige var drivande för att FN:s konvention om kärnvapenförbud skulle komma till. Man röstade ja till konventionen under konferensen men har ännu inte vare sig signerat eller ratificerat konventionen.

Sverige har varit tydliga motståndare till kärnvapen och förespråkare för nedrustning under hela 1900-talet. De tiotusentals demokratikämpar som gått före oss i kampen för en fredligare värld skulle förvänta sig att vi fortsätter att gå i bränschen för att skriva under en historiskt unik FN-deklaration om att förbjuda detta destabiliserande och skräckinjagande massförstörelsevapen.

YRKANDE

att det svenska FN-förbundet verkar för att Sverige ratificerar FN:s konvention om kärnvapenförbud

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 22, Niklas Carlsson

Motionären tecknar med rätta en obehaglig framtidsvision där klimatförändringarna spär på konflikter och auktoritära ledare sitter på stora arsenaler av kärnvapen. Men egentligen behöver vi inte ens se in i framtiden för att känna oro. 1990-talets avspänning och nedrustning har sedan länge ersatts av att kärnvapnen åter fått ökad roll i kärnvapenstaternas doktriner. Tusentals kärnvapen är redan idag redo att avfyras inom minuter snarare än timmar. Den ”terrorbalans” som vi vände oss vid under kalla kriget avskaffades aldrig när kalla kriget tog slut och den utgör ett latent hot mot mänskligheten.

I takt med att nedrustningslöften brutits har folkrörelser och stater som bl a Österrike, Nya Zeeland och Irland som en motreaktion drivit fram FN:s konvention om förbud mot kärnvapen, TPNW (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons). Det hedrar dem och det är tråkigt att inte också Sverige signerat och ratificerat konventionen.

Det råder från förbundsstyrelsens sida ingen tvekan om att det är viktigt att Svenska FN-förbundet även fortsatt verkar för att Sverige ska ratificera TPNW. Motionären har helt rätt i att Sverige är bärare av en nedrustningstradition. Den undergrävs nu av att Sverige inte signerar det avtal som av FN:s generalsekreterare António Guterres vid ikraftträdandet i januari beskrevs som ”ett stort steg i riktning mot en värld fri från kärnvapen”.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att bifalla motionen

23. FN:s konvention om förbud mot kärnvapen

ANGÅENDE

FN:s konvention om förbud mot kärnvapen

INLÄMNAD AV

Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF)

SKRIVEN AV

Malin Nilsson, Generalsekreterare

FN:s konvention om förbud mot kärnvapen

Det har gått mer än 75 år sedan USA släppte två atombomber över de japanska städerna Hiroshima och Nagasaki 1945. Mer än 170 000 människoliv släcktes omedelbart och de radioaktiva partiklar som spreds vid detonationen har skördat tiotusentals liv bland följande generationer.

Sedan 1945 har kärnvapen utgjort ett ständigt närvarande hot mot mänskligheten. Ett hot som befästes av årtionden av kapprustning under kalla kriget och som eskalerat även efter terrorbalansens tid. I dag finns mer än 15 000 kärnvapen och flera av dessa står i beredskap att kunna avfyras inom loppet av några minuter. Många av dagens vapen har avsevärt större sprängkraft än de som användes 1945.

Redan 1946 antog FN:s generalförsamling en resolution för att eliminera kärnvapen. 1970 trädde ickespridningsavtalet (NPT) i kraft. Ett avtal som förbinder de erkända kärnvapenstaterna – USA, Ryssland, Frankrike, Storbritannien och Kina – att nedrusta sina kärnvapen. Trots att ickespridningsavtalet har lyckats bra med att förhindra spridning av kärnvapen har inte kärnvapenstaterna levt upp till sina åtaganden att nedrusta sina befintliga arsenaler. Utifrån detta växte processen om en konvention som förbjuder kärnvapen fram. Den 11 januari 2021 trädde FN:s konventionen om förbud mot kärnvapen i kraft och blev internationell lag. Kärnvapen är därmed de sista massförstörelsevapen som är förbjudna inom internationell rätt. 54 stater har i skrivande stund ratificerat och 86 länder signerat konventionen. Samtidigt står Sverige för första gången någonsin utanför ett multilateralt nedrustningsavtal. Trots att Sverige deltog aktivt under förhandlingarna, som löd under FN:s generalförsamling, och röstade ja till avtalet som antogs med stående ovationer.

Avtalet tar avstamp i de katastrofala humanitära konsekvenser som en kärnvapendetonation skulle orsaka och folkrättens principer under Genevekonventionen. Om ett kärnvapen kommer till användning igen finns det inget en stat eller internationell organisation skulle kunna göra för att hantera de humanitära konsekvenserna.

Sedan kongressen 2018 har Svenska FN-förbundet arbetat aktivt med att driva på för att Sverige ska gå med i avtalet. Vi ser att det är av yttersta vikt att FN-förbundet fortsätter i denna riktning och fortsätter arbeta aktivt för att Sverige ska signera och ratificera avtalet.

YRKANDE

Med ovanstående motivering föreslår IKFF därför att kongressen beslutar:

- att** FN-förbundet fortsätter att aktivt verka för att Sverige signerar och ratificerar FN:s konvention om förbud mot kärnvapen.
- att** FN-förbundet gör FN:s konvention om förbud mot kärnvapen till en prioriteringsfråga i alla delar av organisationen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 23, Niklas Carlsson

Motionären har helt rätt i att Svenska FN-förbundet sedan kongressen 2018 ökat sitt engagemang för kärnvapennedrustning. Förbundsstyrelsen har ingen vilja att avsluta detta, det vore att kasta bort den tid som redan investerats i att bygga upp vår egen kunskap m m i frågan.

I skrivande stund planeras ett nytt temanummer av Världshorisont om kärnvapenfrågan och vi diskuterar framtida seminarier med andra drivna organisationer inom ICAN:s svenska medlemskrets. Vi vill gärna lyfta fram FN:s egen dag för totalt avskaffande av kärnvapen, 26 september, som en årligen återkommande viktig dag för FN-rörelsen att uppmärksamma. Höstens ungdomsevent inom FN-förbundet kommer också att ha fredsfrågorna – och i synnerhet kärnvapennedrustningen – i fokus.

Efter kongressen 2018 gjorde förbundsstyrelsen kärnvapennedrustning till en sk fokusfråga i sin verksamhetsplanering, frågan har därmed högre prioritet än före kongressen 2018. Tillsammans med vårt arbete mot personminor finns frågan också med som prioriterad i styrelsens förslag till måldokument för perioden 2022-2024. Om kongressen antar detta så slås det fast att förbundet även kommande år ska prioritera arbete mot dessa synnerligen inhumana vapen.

I enlighet med kongressbeslutet 2018 är det inte heller endast svensk anslutning till FN:s konvention om förbud mot kärnvapen FN-förbundet verkar för i kärnvapenfrågan, även om den är central. Vi ställer också krav på kärnvapennedrustning i andra forum och former, inte minst vill vi se tydliga nedrustningsförslag från svensk sida inför den uppskjutna översynskonferensen inom icke-spridningsfördraget NPT. Det ligger i vår plan att närvara vid denna konferens om pandemiläget så tillåter.

Motionens andra att-sats talar om att alla delar av organisationen ska se detta som en prioriterad fråga. Vi antar att motionären syftar på att inte bara "riksförbundet" utan även alla landets FN-föreningar ska ge kärnvapenfrågan prioritet. Vi delar den önskan och försöker presentera idéer och förslag till föreningarna för att de ska engagera sig. Vi har också beviljat alla de projektansökningar från FN-föreningar som handlat om kärnvapenfrågan. FN-föreningarna är dock egna juridiska personer. FN-förbundets kongress kan därför inte besluta att FN-föreningarna ska prioritera kärnvapenfrågan. Med denna förklaring hoppas vi dock att

det ändå framgår att vi delar motionärens önskan, men att vi måste föreslå kongressen att avslå den andra att-satsen.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att bifalla motionens första att-sats
att avslå motionens andra att-sats

24. Samla krafterna för ett svenskt ja till FN:s kärnvapenförbud

ANGÅENDE	Samla krafterna för ett svenskt ja till FN:s kärnvapenförbud
INLÄMNAD AV	Daladistriktet
SKRIVEN AV	Helge Sonntag

”Samla krafterna för ett svenskt ja till FN:s kärnvapenförbud”

Vilket är det viktigaste bidraget som Sverige kan ge till världsfreden? Jo att se till att Sverige ratificerar kärnvapenförbudet och återvänder till den globala rörelsen för fredlig samexistens och mot kärnvapen. Vi blev nog alla förvånade och besvikna över riksdagens och regeringens nya hållning i kärnvapenfrågan efter Generalförsamlingens beslut 2017 om kärnvapenkonventionen. Nu har det gått fyra år sedan dess och världens utveckling säger oss med förkrossande tydlighet att kärnvapnen måste bort så fort det bara går. Den 22 januari blev kärnvapenkonventionen internationell lag. Med den i ryggen börjar nu den svenska fredsrörelsen samlas för att mobilisera den stora svenska opinion som finns för kärnvapenförbudet.

En organiserad samordning måste komma till stånd mellan alla olika delar av fredsrörelsen. Återkommande riksomfattande evenemangsdagar anordnas, där alla på varsina sätt men med gemensamma budskap och informationsmaterial vänder sig **direkt till den svenska allmänheten** för att få stöd till förändring av den svenska ståndpunkten. Särskilda satsningar ska göras med inriktning på riksdagsledamöter, partiorganisationer, media och att få till stånd en levande offentlig debatt. Målsättningen ska vara tydlig: Vi ger oss inte förrän Sverige har ratificerat FN:s kärnvapenförbud. Om inte förr så kommer vi att göra kärnvapenförbudet till huvudfråga i valet 2022.

Att få till stånd ett svenskt Ja till kärnvapenförbudet är en stor uppgift. Samordning och planering kommer att kräva stora resurser och ställa stora krav på lyhördhet och samarbetsförmåga mellan organisationerna. Ett nationellt nätverk med ett kansli och personella resurser behöver skapas, gemensamt informationsmaterial produceras och distribueras. FN-förbundet behöver besluta att göra Sveriges ratificering av kärnvapenförbudet till sitt viktigaste mål för den kommande kongressperioden och prioritera sina resurser därefter. Det enkla skälet är: **Utan kärnvapnens avskaffande har världen ingen framtid! Sverige kan och måste spela en stor roll i FN för denna**

YRKANDE

föreslå FN-förbundets kongress 2021 besluta

- att** FN-förbundet gör svensk anslutning till FN-konventionen om kärnvapen till sin viktigaste uppgift under kommande kongressperioden
- att** FN-förbundets styrelse ges i uppgift att aktivt arbeta för att stärka den nationella samordningen.
- att** FN-förbundet verkar för återkommande breda landsomfattande manifestationer.
- att** FN-förbundet förbinder sig att i samarbete med andra organisationer ställa krav

på att en folkomröstning hålls om att Sverige ska ansluta sig till FN:s konvention om kärnvapenförbud.

att FN-förbundets styrelse avsätter nödvändiga kansliresurser för uppgiften.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 24, Niklas Carlsson

Förbundsstyrelsen delar motionärens besvikelse över att riksdag och regering ännu inte har fattat beslut om att ansluta Sverige till den växande skara länder som är statsparter till FN:s kärnvapenförbud (TPNW).

FN-förbundet har på ett markant sätt trappat upp vårt arbete för kärnvapenedrustning i enlighet med kongressbeslutet 2018. Vi hoppas att vi nu kan uppfattas som en av de mest aktiva organisationerna i svensk folkrörelse i frågan. Steget mellan vår arbetsinsats och det arbete som utförs av organisationer som Svenska Läkare Mot Kärnvapen (SLMK) och svenska sektionen av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF) är dock fortsatt stort. Detta är helt naturligt då dessa organisationer, på nationellt såväl som internationellt plan, i flera decennier avsatt stora resurser i kampen.

Svenska FN-förbundet har en mycket god relation till de nämnda organisationerna som är de som driver ICAN i Sverige. Förbundsstyrelsen anser att SLMK och IKFF är de organisationer som är mest meriterade och bäst lämpade i att koordinera fredsrörelseinsatser nationellt. Vi upplever att vi har en öppen dörr att komma med förslag till dem. Vi tackar också själva oftast (kanske t o m alltid!?) ja när SLMK och IKFF kommer med propåer om gemensamma aktiviteter och utspel. Förbundsstyrelsen vill mot denna bakgrund inte ställa sig bakom motionärens tanke om att FN-förbundet ska vara den samordnande kraften i folkrörelsefären i frågan.

Förbundsstyrelsen har ingen vilja att avsluta vårt engagemang i nedrustningsfrågan. I ett annat motionssvar beskrivs några av de aktiviteter som redan är planerade för hösten efter kongressen.

Motionärerna är dock tydliga i att de vill se frågan ges en betydligt högre profil än så. Motionens första att-sats föreslår att frågan om svensk anslutning till TPNW ska bli FN-förbundets högst prioriterade fråga.

Förbundsstyrelsen anser att vi inte kan ge kärnvapenfrågan en än högre prioritet. Frågan har gjorts till en fokusfråga i vårt arbete och en stor del av den heltidstjänst vi har inom fredsområdet på kansliet har vikts åt den. Andra fredsfrågor har fått tonas ner för att detta ska vara möjligt. Förbundsstyrelsen ser inte att budgeten medger tillsättandet av ytterligare en tjänst inom fredsområdet.

När det gäller landsomfattande manifestationer kommer FN-förbundet att fortsätta att uppmuntra sina FN-föreningar att bidra till sådana. Vi kommer också att söka samverka med bl a SLMK, IKFF och Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen kring sådana. Så har vi tidigare år gjort på Hiroshimadagen (6/8) och vi önskar i höst också uppmärksamma 26

september, FN:s egen dag för totalt avskaffande av kärnvapen i någon form. Vi ser gärna att fler FN-föreningar nyttjar dessa datum och hjälper oss att ställa riksdag och regering till svars. Som motionären skriver så är folkopinionen på vår sida och frågan kan med fördel ställas i alla valstugor riket över inför nästa riksdagsval. Däremot har FN-förbundet ingen vana av att diskutera vilka frågor som lämpar sig eller inte lämpar sig för folkomröstningar. Förbundsstyrelsen vill därför avslå förslaget om att kongressen ska kräva folkomröstning om svensk anslutning till FN:s kärnvapenförbud.

Motionens andra och tredje att-sats skulle förbundsstyrelsen kunna ställa sig helt eller delvis bakom då det går att diskutera vad som avses med ”aktivt arbeta för” eller ”verka för (---) manifestationer”. Sådant gör vi ju redan nu och ämnar fortsätta att göra. Men då att-satserna är underbyggda i motionens brödtext och där har en mycket högre ambitionsnivå som mål så har förbundsstyrelsen för tydlighetens skull valt att föreslå kongressen att avslå motionen i sin helhet.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att   avslå motionen

25. Skriv under FNs kärnvapenförbud - bort med alla kärnvapen.

ANGÅENDE	Skriv under FNs kärnvapenförbud - bort med alla kärnvapen
INLÄMNAD AV	Kristianstad FN-förening
SKRIVEN AV	Jan Lindelöf

Skriv under FNs kärnvapenförbud - bort med alla kärnvapen.

Den 22 januari i år trädde FNs förbud mot kärnvapen i kraft då över 50 länder skrivit under förbudet. Dock inte Sverige.

Den 12 juli 2019 meddelande dåvarande utrikesministern Margot Wallström att Sverige i nuläget inte skriver under FNs kärnvapenförbud från 2017. Beskedet fick stor uppmärksamhet. Regeringen mötte kritik från organisationer som Olof Palmes Internationella center, Röda Korset, Sveriges Kristna råd, FN-förbundet och fredspristagaren ICAN med flera.

Sverige har tidigare samarbetat med bl a Irland, Nya Zeeland, Österrike, Mexico och Sydafrika i frågor om kärnvapennedrustning. Dessa stater stödjer idag FNs kärnvapenförbud. Det är Sverige som har bytt riktning.

Det sk icke-spridningsavtalet, NPT, trädde i kraft 1970. Sedan dess har kärnvapenstaterna lovat att förhandla om att avveckla sina arsenaler. Nu har över 50 år gått och utvecklingen går bakåt. USA och Ryssland rustar upp och fler stater börjar prata om att skaffa kärnvapen. Det är bråttom att vända den negativa utvecklingen.

Det är viktigt att utrikesminister Ann Linde bär med sig löftet från Margot Wallström att om inte NPT-konferensen i år leder till konkreta löften om nedrustning, så kan det bli aktuellt att Sverige ratificerar FNs kärnvapenförbud.

I årets utrikesdeklaration 24 februari uttalade regeringen "att hotet från kärnvapen är en ödesfråga. Stockholmsinitiativet är ett av de tongivande politiska initiativen för kärnvapennedrustning. USAs och Rysslands beslut att förlänga nedrustningsavtalet Nya Start är synnerligen välkommet. Världen har inte råd med en ny nukleär kapprustning. För en dryg månad sedan trädde FNs konvention mot kärnvapen i kraft. Jag har skrivit till FN för att bekräfta Sveriges avsikt att delta som observatör. Sveriges nedrustningspolitik ska även i framtiden vila på en stark kunskapsbas. Därför inrättas på regeringens initiativ ett kunskapscentrum för kärnvapennedrustning vid Uppsala universitet."

FN-föreningen i Kristianstad anser att Sverige som icke-kärnvapenstat med en lång historia av aktivt nedrustningsarbete, nu tar steget att ansluta sig till FNs konvention om förbud mot kärnvapen. Det är angeläget att olagligförklara kärnvapen, det enda massförstörelsevapnet som ännu är tillåtet att inneha, använda och hota att använda, samt att stärka normen om att kärnvapen inte skapar säkerhet. Det är också centralt att Sverige som genom

försvarssamarbeten närmar sig stater och allianser med kärnvapendoktriner, tydliggör att kärnvapen aldrig är ett acceptabelt vapen.

Kongressen 2018 beslutade att FN-förbundet aktivt ska arbeta med kärnvapenfrågan och det har förbundet gjort. Genom denna motion vill Kristianstads FN-förening åter framföra vår uppfattning att förbundet aktivt ska arbeta med en av vår tids ödesfrågor.

Kristianstads FN-förening i yrkar att kongressen beslutar:

YRKANDE

- att** förbundet ännu mer ska verka för att Sverige ratificerar FN:s kärnvapenförbud
- att** förbundet också, förutom ratificeringskravet, aktivt ska arbeta i de sammanhang som finns för kärnvapenedrustning och ett avskaffande av dessa dödliga vapen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 25, Gabriel Bake

Kärnvapen är ett synnerligen inhumant vapensystem och förbundsstyrelsen verkar för att alla kärnvapen avskaffas och förbjuds.

Förbundsstyrelsen delar motionärens kritik om att Sverige genom att inte säga ”ja” till FN:s kärnvapenförbud har förändrat sin roll inom nedrustningsdiplomatin och likt motionären visar vi gärna uppskattning gentemot länder som inte böjt ner sig, såsom Österrike, Nya Zeeland, Sydafrika, Irland och Mexiko.

I vårt motionssvar till en annan motion (den från IKFF) föreslog vi att kongressen skulle bifalla motionärens att-sats om att FN-förbundet ska ”fortsätta att aktivt verka för svensk anslutning till TPNW”.

Som förbundsstyrelsen i sitt svar på Dalarnas FN-distrikts motion redan skrivit kan vi inte se att vi har resurser att ytterligare kraftfullt lyfta kärnvapenfrågan. Vi fortsätter dock gärna vårt aktiva arbete i frågan.

Vi delar motionärens önskan om att FN-förbundet också ska verka för kärnvapenedrustning i andra sammanhang än just kopplat till TPNW. Så gör vi redan idag och vi önskar därför att kongressen anser den andra att-satsen besvarad.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

- att** bifalla motionens första att-sats
- att** anse motionens andra att-sats besvarad

26. Fortsatt kampanjarbete för svensk ratificering av kärnvapenförbudet

ANGÅENDE	Fortsatt kampanjarbete för svensk ratificering av kärnvapenförbudet
INLÄMNAD AV	Nyköpings FN-förening
SKRIVEN AV	Hans Forsberg, ordf i Nyköpings FN-förening

FORTSATT KAMPANJARBETE FÖR SVENSK RATIFICERING AV KÄRNVAPENFÖRBUDET

Svenska FN-förbundet och en rad FN-föreningar i landet bedriver arbete med syfte att få med Sverige bland de ratificerande staterna för Kärnvapenförbudet. Sverige står för närvarande utanför ratificeringen men ansöker om att ha en observatörspost.

Vi anser att Svenska FN-förbundet ska fortsätta kampanjarbetet för en svensk ratificering av kärnvapenförbudet. Samarbetet behöver intensifieras med de övriga organisationer som tidigare ställt sig bakom denna kampanj inför fler kommande gemensamma åtgärder. Opinionsbildningen i frågan om kärnvapen behöver stärkas även hos allmänheten. Frågan lever i en komplex politisk miljö där internationell och nationell försvars- och säkerhetspolitik aktualiseras ytterligare. Detta rör frågor såsom: Svensk alliansfrihet? Medlemskap i NATO? Militära samövningar på svenskt territorium med främmande makt som har kärnvapen i sin arsenal idag? Nordiskt samarbete? Samarbete inom EU?

Kommuner har försökt att utropa sig kärnvapenfria eller yttrat sig för en ratificering till regering och riksdag bl.a. inspirerade av ICAN Cities Appeal. USA:s nya president och administration har en delvis förändrad utrikespolitik och relation till FN med dess organ. Storbritannien har för avsikt att upprusta sin kärnvapenarsenal med nya missiler. Kommer kärnvapenmakterna att upprätthålla ingångna avtal om icke spridning och om nedrustning av kärnvapnen? Våra Japanska FN-vänner med Hiroshima och Nagasaki i minnet undrar varför vi står utanför detta avtal.

Ett fortsatt arbete med kärnvapenförbudet är således mycket angeläget.

YRKANDE

Vi föreslår därför att kongressen beslutar:

- att** Svenska FN-förbundet fortsätter kampanjarbetet för en svensk ratificering av kärnvapenförbudet och i så fall avsätter ytterligare resurser för detta.
- att** Svenska FN förbundet ökar samordningen med övriga organisationer som Likaledes önskar en ratificering av kärnvapenförbudet.

- att** Svenska FN förbundet väcker opinion i kärnvapenfrågan genom att till exempel uppmärksamma Hiroshimadagen 6 augusti och FN:s dag mot Kärnvapen 26 september.
- att** Svenska FN-förbundet medverkar vid behandling av avtal som rör icke spridning och nedrustning av kärnvapen.
- att** Svenska FN förbundet inför riksdagsvalet 2022 särskilt uppmärksammar och påverkar de politiska partierna i Kärnvapenförbudsfrågan.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 26, Gabriel Bake

Före kongressbeslutet 2018 om att FN-förbundet skulle trappa upp sitt arbete för kärnvapennedrustning var vår bild att högst sex FN-föreningar själva visat engagemang i frågan. Förbundsstyrelsen gav frågan status av fokusfråga och som ett internt arbetsmål för kansliet sattes ambitionen att snabbt fördubbla detta. Vid det nationella FN-föreningsmöte vi höll i frågan i januari 2021 deltog 15 FN-föreningar eller -distrikt. Räkna vi högt så har enligt våra noteringar 29 FN-föreningar eller – distrikt gjort åtminstone en enstaka mindre insats under kongressperioden i frågan. Det är ett bra kliv framåt, men det finns utrymme att göra mer i rörelsen som helhet i frågan. Vi måste tyvärr konstatera att endast enstaka FN-föreningar eller -distrikt nyttjat möjligheten att söka projektbidrag runt kärnvapenfrågan.

Under kongressperioden har på förbunds nivå affischer och foldrar tagits fram, namninsamlingar initierats, debattartiklar skrivits o s v. Förbundsstyrelsen har ingen avsikt att avsluta det kampanjarbetet. I förslaget till måldokument är också fortsatt arbete mot inhumana vapen som kärnvapen och minor fortsatt prioriterat.

Motionens första att-sats uttrycker vilja att vi ska fortsätta vårt kampanjarbete. Förbundsstyrelsen delar den viljan. Att-satsen talar om att tillskjuta ytterligare resurser. Förbundsstyrelsen väljer att tolka *ytterligare* som att vi också de kommande åren *ska* avsätta pengar för detta i vår budget, inte att vi *”måste avsätta mer”* pengar. Med den tolkningen kan vi anse att-satsen besvarad.

När det gäller motionens andra att-sats så är vi definitivt öppna för att t o m i än högre grad vända oss till t ex våra anslutna riksorganisationer med propåer runt samverkan. Under delar av kongressperioden nyttjades t ex våra kansli lokaler som samlingsplats för samråd runt t ex folkrörelsernas remisskrivning i frågan om svensk anslutning till TPNW.

Att-satsen om att uppmärksamma 6/8 och 26/9 är helt i linje med förbundsstyrelsens planering. Att-satsen om närvaro vid översynskonferensen av icke-spridningsfördraget likaså (men där finns risk att pandemisituationen förbjuder detta).

Den sista att-satsen, om arbete kopplat till riksdagsvalet 2022, är förbundsstyrelsen också positiv till, men det som behövs mest här är insatser av FN-rörelsen lokalt. Några FN-föreningar (och/eller enskilda medlemmar i FN-föreningar) har verkat för att motioner lagts till olika partikongresser etc, vilket vi tackar för. Fortsatta sådana uppvaktningar av partiernas lokala gräsrotter är viktigt, både från lokalt FN-föreningshåll och från förbunds kansliet.

Det är också möjligt för FN-föreningar att i valrörelsen arrangera utfrågningar eller debatter med era lokala politiker (eller riksdagspolitiker från era län) om hur deras FN-politik, inklusive synen på FN:s kärnvapenförbud, ser ut? För att inte tala om alla jobbiga frågor ni kan ställa i valstugorna på ett torg nära er när det närmar sig. Det går t o m att söka projektbidrag från förbundet för sådant arbete.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

- att anse den första att-satsen besvarad**
- att bifalla den andra att-satsen**
- att bifalla den tredje att-satsen**
- att anse den fjärde att-satsen besvarad**
- att bifalla den femte att-satsen**

27. Förhindra att FN missbrukas – mänskliga rättigheter

ANGÅENDE   Förhindra att FN missbrukas – mänskliga rättigheter
 INLÄMNAD AV   Köpings FN-förening
 SKRIVEN AV   Sven Ruin

Förhindra att FN missbrukas

Flera skeenden, såsom det fortsatta kaoset i Libyen och sanktioner som försvårar återuppbyggnaden av Syrien, ger anledning att återkomma med en motion som efterlyser åtgärder för att tidigare misstag inte ska upprepas.

Mänskliga rättigheter

Behandlingen av terrorismisänkta personer efter attentaten den 11 september 2001 har visat hur FN och EU har fattat beslut som kränker grundläggande mänskliga rättigheter (även för personer, som i efterhand har visat sig vara oskyldiga). De sanktioner som infördes mot personer strider tydligt mot artikel 10 i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna. FN-förbundet har tagit ställning för att personer som tas upp på denna typ av "terrorlistor" måste få en rättslig prövning, genom antagandet av en motion 2006.

Det som skett visar dock på risken att FN kan utnyttjas som ett verktyg att kränka mänskliga rättigheter även i andra fall. FN:s säkerhetsråd har ett mycket brett mandat och alla medlemmar i FN, dvs i praktiken alla länder i världen, anses skyldiga att följa säkerhetsrådets beslut.

Trovärdigheten i FN-systemet har skadats genom det som skett och det har ännu inte åtgärdats på ett tillfredsställande sätt. Därför behövs ett fortsatt arbete med frågan.

I "FN-sanktioner och mänskliga rättigheter *eller* Hur kunde det gå på detta viset?" av Inger Österdahl, som finns att läsa på <http://svjt.se/svjt/2002/894>, framförs att en möjlighet skulle vara att göra FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna till en "Bill of rights" för FN-organisationen. I så fall skulle det vara lättare att låta den Internationella domstolen bli den instans som eventuellt överprövade säkerhetsrådets beslut om riktade sanktioner, hävdas där.

Även inom FN finns kritik mot sanktionssystemet. Under 2020 har FN:s speciella rapportör Alena Douhan skrivit om det som borde vara självklart: "Att främja respekten för mänskliga rättigheter genom att kränka mänskliga rättigheter undergräver bara rättsstatsprincipen."

(<https://www.thenewhumanitarian.org/opinion/2020/10/22/sanctions-human-rights-united-states-impact>). Tyvärr får nog Sverige räknas till de "andra länder" som hon nämner deltar i den olyckliga utvecklingen vad gäller sanktioner.

Skyldighet att skydda / "Responsibility to Protect" (R2P)

Libyen var 2011 första fallet där FN:s säkerhetsråd auktoriserade en militär intervention med hänvisning till R2P, vilket har lett till ett Libyen i kaos. Allvarlig kritik har framförts mot det som skedde med Libyen. Bland annat anser Sydafrikas president Jacob Zuma att FN-mandatet missbrukades. Ola Tunanders bok "Libyenkrigetets geopolitik – humanitär intervention eller kolonialkrig?" redovisar också mycket tung kritik.

Sverige medverkade i den NATO-ledda attacken på Libyen. Till och med Svenska FN-förbundet har genom sin ordförande uttalat sig positivt om detta, vilket har kritiserats av bland annat Al Burke (se www.nnn.se/nordic/americult/nato/warpeace.pdf). Runt sju hundra

svenskar har också anmält sin egen regering med flera för brott i samband med kriget. Mer nyligen har P1-dokumentären ”Libyen – godhetsprojektet som blev en mardröm” (<https://sverigesradio.se/avsnitt/1431947>) visat hur våldet, kaoset och de rasistiska grymheterna trappades upp genom den ”humanitära interventionen”.

Att förhindra missbruk av R2P är uppenbarligen mycket viktigt. Även Svenska FN-förbundet har anledning att ta närmare del av kritik som riktats mot det som skedde i samband med Libyen-kriget, för att förbättra sitt eget arbete. Bland annat Al Burke har väl aldrig fått ett riktigt svar på sin kritik.

Risken för missbruk av R2P hänger samman med att FN:s tidigare generalsekreterare Ban Ki-Moon uppges ha ingått ett avtal med USA/NATO 2008, vilket beskrivs som hemligt, olagligt och ett allvarligt hot mot fred, enligt FN:s förre biträdande generalsekreterare Hans Christof von Sponeck.

Globalis

De uppgifter som FN-förbundet publicerar på Globalis (www.globalis.se) ger ibland en väldigt ensidig bild av konflikter, såsom den i Syrien. Dessa uppgifter kan i sin tur användas exempelvis av massmedia i nyhetsrapportering och på så sätt få stor spridning. Bilden som Globalis ger riskerar fördumma mottagaren och bidra till ett stort lidande i länder som svartmålas. Möjligheten finns att FN-förbundet missbrukas i propagandasyfte och i förlängningen därigenom även det egentliga FN. Vi måste vara försiktiga så att inte vi ger skenet av oberoende information från FN för sådant som kan vara en ensidig partsinlaga i en konflikt.

Globalis bild av Syrien verkar vara synkroniserad med de länder som uppenbarligen länge arbetat för ett våldsamt regimskifte där. Detta blir speciellt påtagligt när man läser böcker såsom *Die den Sturm ernten* av Michael Lüders och *Syriens tystade röster* av Patrik Paulov. Den senare, som kom ut 2019, beskriver även Sveriges inblandning i konflikten (vilket saknas på Globalis).

The Grayzone har nyligen rapporterat om det smutsiga Syrien-kriget och satt fingret på hur sanktioner kan öka lidandet där ytterligare (<https://thegrayzone.com/2021/03/05/tulsi-gabbard-calls-out-the-us-dirty-war-on-syria-that-biden-aides-admit-to/>). Det är tragiskt att Sverige varit inblandat i konflikten, vilket drabbat så många oskyldiga, och att nordiska FN-förbund samarbetar om att förmedla en ensidig berättelse i linje med just den sidan i konflikten.

YRKANDE

Att Svenska FN-förbundet uppmanar den svenska regeringen att verka för:

- att** mänskliga rättigheter måste anses utgöra en tvingande yttre gräns för FN:s säkerhetsråds handlande och att säkerhetsrådet inte lagligen kan fatta beslut som kränker de mänskliga rättigheterna.
- att** närmare utreda möjligheterna att göra FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna till en ”Bill of rights” för FN-organisationen.
- att** förhindra missbruk av R2P.
- att** Svenska FN-förbundet tar närmare del av kritiken mot det som skedde i samband med Libyen-kriget, för att förbättra sitt eget arbete.

- att** Svenska FN-förbundet inom WFUNA uppmärksammar frågorna ovan.
- att** Svenska FN-förbundet ser över Globalis, så att inte en ensidig bild ges där, samt uppmärksammar andra organisationer som samarbetar vad gäller Globalis på problematiken.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 27, Gabriel Bake

FN behöver kunna tillgripa sanktioner när stater och andra aktörer inte följer säkerhetsrådets beslut. Det har dock i flera fall gått fel när säkerhetsrådet infört sanktioner och lärdomar har dragits av dessa misstag. Numera finns t ex en möjlighet att klaga på beslut samt också en regel om att sanktioner ska omprövas löpande.

Motionären hänvisar till FN:s specialrapportör runt konsekvenserna av unilaterala sanktioner, Alena Douhan. Även unilaterala sanktioner kan förstås drabba oskyldiga. Ett under året berömt fall (som nämns i den refererade artikeln) gäller Trumps sanktioner mot personal vid krigsförbrytardomstolen ICC. Det fallet har Svenska FN-förbundet agerat tydligt i.

Douhan förefaller dock argumentera för att sanktioner endast ska få beslutas av FN:s säkerhetsråd. Detta är en svårare fråga. Det kan t ex vara legitimt att regionala grupperingar beslutar om sanktioner i fall där FN:s säkerhetsråd misslyckats.

Av och till förekommer sanktionsfrågan perifert på FN-förbundets palett. Vi ser inte att vi för närvarande kan fördjupa vårt arbete runt detta tema så som motionären föreslår i sina första att-satser och föreslår därför kongressen att avslå dessa.

När det gäller Libyenkriget kan man med facit i hand lätt få bilden av att FN:s ingripande i situationen var felaktigt och misslyckat. I delar kan vi hålla med om detta. Men såsom läget var i februari 2011, med hundratals civila dödade av Khadaffis säkerhetsstyrkor och med en diktator som kallade demonstranter för kackerlackor var det alldeles nödvändigt för FN att agera. Säkerhetsrådet beslutade om upprättandet av en flygförbudszon och gav en Nato-ledd koalition rätt att med luftstridskrafter skydda civila. Svenska FN-förbundet stod positivt till detta beslut och så också till svenskt bidrag till den koalition som förverkligade resolutionen. I detta var vi inte ensamma. Beslutet om insatsen hade antagits i FN:s säkerhetsråd utan någon ”nej-röst”. Säkerhetsrådsbeslutet – och beslutet om ett svenskt bidrag till insatsen – stöddes av alla riksdagspartier utom (SD).

Efter ett par månaders insats började insikter om en pågående s k ”mission creep” inställa sig. Några länder valde att tolka FN-mandatet vidare och bredare än andra. I den vejan hade det varit bra om FN-förbundet hade varit mer alerta i att kritisera genomförandet av insatsen. Efter Khadaffis fall var vi tidigt ute och argumenterade för stora återuppbyggande insatser, men upplever att dessa uteblev. Vi argumenterade också återkommande under åren efter kriget för att en ordentlig och opartisk utvärdering av hur det kunde gå så illa som det gick borde göras. Detta var t ex ett av temana för det seminarium vi hade med FN:s Libyensändebud 2015.

Var det hela ett missbruk av R2P-principen? Vi tycker nog inte det. R2P åberopades i de resolutioner som säkerhetsrådet antog, men rådet hade rätt att fatta de beslut det gjorde. Vi känner inte att vi har mycket mer nytt att lära av händelsen. Vi kan däremot även fortsatt gärna förhindra att R2P missbrukas. Det har ju t ex funnits andra krig där R2P åberopats på felaktiga grunder. Med detta föreslår vi kongressen att avslå motionens fjärde och femte att-sats, men att bifalla motionens tredje att-sats.

Den tredje frågan i motionen gäller Globalis. Det är en sajt som, inte minst gentemot skolungdom, ska skildra olika delar av FN:s och världens utveckling. Globalis är ett initiativ från det norska FN-sambandet där också författarna sitter. Ambitionen är förstås att ge en korrekt bild. Vi kan inte se att den bild som ges skiljer sig från t ex den bild som ges i traditionell svensk media. Om motionären har konkreta exempel på felaktigheter i texten på Globalis så kan vi – om vi instämmer - påtala dessa för våra kollegor i Norge. Däremot önskar vi inte att kongressen bifaller att-satsen om att initiera en utredning om en översyn av en påstått ensidig bild.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

- att** avslå motionens första att-sats
- att** avslå motionens andra att-sats
- att** bifalla motionens tredje att-sats
- att** avslå motionens fjärde att-sats
- att** avslå motionens femte att-sats

28. Kriget i Jemen

ANGÅENDE	Kriget i Jemen
INLÄMNAD AV	Köpings FN-förening
SKRIVEN AV	Sven Ruin

Kriget i Jemen

Det är med uppskattning vi sett att FN-förbundet redan uppmärksammat kriget i Jemen flera gånger. Situationen där är dock så allvarlig att vi behöver göra mer.

YRKANDE

- att** Att Svenska FN-förbundet kräver ytterligare handling för att stoppa den humanitära katastrofen i Jemen, som orsakas av kriget där.
- att** Svenska FN-förbundet startar insamling för effektiv humanitär hjälp till drabbad civilbefolkning i krigets Jemen och om möjligt investeringar i återuppbyggnad, gärna i samarbete med andra organisationer.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 28, Petter Ölmunger

Motionären har helt rätt i att situationen i det krigsdrabbade Jemen är chockerande allvarlig. Det är svårt för Svenska FN-förbundet att engagera sig i alla konflikter i världen, men inom ramen för vårt arbete för att upprätthålla principen om skyldigheten att skydda civila från krigsförbrytelser händer det ofta att vi gör uttalanden och ställer krav.

Jemenkonflikten är en av de konflikter vi i olika former haft möjlighet att uppmärksamma på sådana sätt och det glädjer oss att motionären uppskattat detta. Förbundsstyrelsen håller det för troligt att vi kommer att få anledning att återkomma till konflikten med förslag på ökad humanitär hjälp, men också med till exempel krav på vapenembargo mot parterna i konflikten.

Vi mäktar dock inte med att själva samla in medel för det humanitära arbetet. Vi är en för liten aktör för att det ska vara kostnadseffektivt att samla in medel för humanitärt bistånd i katastrof och krigssituationer. Däremot samlar vi in pengar till UNMAS minröjningsarbete runt om i världen. Pengarna är inte öronmärkta till någon särskild konflikt utan UNMAS är fria att använda dem där de anser att de gör bäst nytta just nu. Jemenkriget är ett exempel på en konflikt där användning av personminor och liknande vapen orsakar ett stort behov av framtida minröjning och andra insatser för att lindra de fasor kriget lämnar efter sig.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

- att** bifalla motionens första att-sats
- att** besvara motionens andra att-sats

29. Inrätta ett skolmedlemskap

ANGÅENDE
INLÄMNAD AV
SKRIVEN AV

Inrätta ett skolmedlemskap
Göteborgs FN-förening
Albin Oskarsson, Annahita Ahmadi, Lisa Brelid, Olivia
Zackrisson, Erik Edlund, Linnea Botvidsson, Lina Karlsson, My
Lidström, Lisa Danielsson, Hanna Gaita

Dagens gymnasieelever oroar sig alltmer för de växande hoten som världen står inför. Förutom miljö- och klimatförändringarna ökar också hoten om krig. Därför behöver skolan, få tillgång till en plattform för att tillsammans med lärare kunna bearbeta och utveckla kunskaper om dessa för eleverna viktiga frågor inför framtiden.

Ett sätt att mobilisera detta kunskapsfält är att Svenska FN-förbundet inrättar en ny typ av medlemskap, ett skolmedlemskap. Idag kan skolor bli medlemmar som enskilda organisationer, då behandlas de på samma sätt som andra medlemmar, trots att skolor skiljer sig från enskilda medlemmar och organisationer. 2019/2020 fanns det 1300 gymnasieskolor med ca **355 000** elever, som efter avslutad skolgång skulle ut i vuxenlivet, var röstberättigade och skulle forma sin framtid.

Av de 1300 skolorna är idag 39 av de FN-skolor. Men varför inte satsa på att öka antalet FN-skolor? Vi ser två anledningar till att inrätta ett skolmedlemskap framför att satsa på att utöka antalet FN-skolor. Den första anledningen är att det är administrativt krävande och skulle kräva mycket resurser från förbundet att utöka antalet FN-skolor. Den andra anledningen är att inte alla skolor har råd att bli FN-skolor. Därmed kan ett skolmedlemskap fungera som ett bra komplement.

I praktiken kan ett skolmedlemskap innebära att skolor som väljer att bli medlem i Svenska FN-förbundet får ta del av material som är anpassat till skolor, då det finns en stor efterfrågan kring detta material bland skolorna särskilt vid FN-dagen och andra temadagar. Ett skolmedlemskap kan också innebära att skolorna kan få information direkt från den närmsta lokala FN-föreningen, vilket kan öka möjligheterna till samarbete samt för en ökad närvaro av lokala FN-föreningar i skolor.

Fördelarna med att inrätta ett skolmedlemskap är att fler skolor får ta del av information om FN, mänskliga rättigheter, fred och säkerhet, hållbar utveckling och jämställdhet, som deras elever kan dra stor nytta av. Ett skolmedlemskap kan även bidra till att ungdomar väljer att engagera sig ideellt i arbetet för en bättre värld.

Med det som bakgrund är det viktigt att göra det möjligt för så många skolor att ta del av material från Svenska FN-förbundet, få bättre chans till samarbete med lokala FN-föreningar, så att dagens gymnasieelever får verktyg till att skapa en fredligare, hållbarare, jämställdare och en bättre värld.

YRKANDE

Vi föreslår

- att**
- FN-förbundet utreder möjligheten till att inrätta ett skolmedlemskap
  - FN-förbundet utreder vad kostnaden för ett skolmedlemskap ska vara

- FN-förbundet utreder möjligheterna till att skolmedlemskapet inkluderas i stadgan som en typ av medlemskap

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 29, Véronique Simon

Förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om att FN-förbundet bör bredda sin skolverksamhet för att nå ut till ännu fler lärare och elever. Idag bygger skolverksamheten främst på att certifiera FN-skolor som sedan 2007 inneburit ett nära samarbete med ca 35 - 40 gymnasieskolor varje år. Det har gett oss möjlighet att årligen fortbilda och engagera tusentals elever lärare. Särskilt har de återkommande Aktion FN-paketen blivit framgångsrika då de möter FN-skolornas önskemål om internationell förankring och ökat elevengagemang. Det finns dock ett stort antal skolor som inte omfattas av denna verksamhet eftersom kansliet end har möjlighet att certifiera ca 40 gymnasieskolor varje år.

Övriga skolor kan redan idag ansöka om skolmedlemskap för endast 300 kr per år. Trots det är endast drygt 70 skolor registrerade som skolmedlemmar. Ett nytt prisvärt skolmedlemskap skulle innebära en stor potential för FN-förbundet att stärka den svenska FN-rörelsen och nå ut till ett ännu fler elever och lärare. Därför vill förbundsstyrelsen bifalla motionen men med tillägget att det nya skolmedlemskapet i ett första steg särskilt bör fokusera på att rekrytera grundskolor. På så vis riskerar inte den nya skolverksamheten att konkurrera med FN-skola.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att bifalla motionen med följande tillägg:

- att ett nytt skolmedlemserbjudande främst marknadsförs gentemot grundskolor kommande kongressperiod

30. Utredning av att påbörja/inleda ett samarbete med Sveriges Elevkårer

ANGÅENDE	Utredning av att påbörja/inleda ett samarbete med Sveriges Elevkårer
INLÄMNAD AV	Göteborgs FN-förening
SKRIVEN AV	Albin Oskarsson

Med flera stora utmaningar som FN, Sverige och världen måste hantera behövs ett omfattande grepp som tillvaratar på alla lösningar som finns. En viktig samhällsgrupp som därför bör lyftas är ungdomar.

Företag, organisationer, myndigheter och skolor har på olika sätt satsat på unga genom initiativ för att aktivera och hjälpa unga inse sin potential och möjlighet att påverka samhället. En av de aktörer som jobbar för att engagera unga är FN-förbundet, som genom exempelvis FN-skolor och lokalföreningar ger unga verktyg och plattformar för att utforska samhällsfrågor, och påbörja ofta långsiktiga och givande engagemang. Trots FN-förbundets gedigna insatser, finns det fortfarande många outnyttjade möjligheter att nå ut till ännu fler ungdomar. Här kommer Sveriges Elevkårer in i bilden.

Sveriges Elevkårer är en av landets största ungdomsorganisationer och en viktig röst för gymnasieelever och ungdomar i frågor som rör utbildning, psykisk hälsa och demokrati. Med över 100 000 medlemmar och över cirka 250 elevkårer (2020) runt om i Sverige har Sveriges Elevkårer en imponerande plattform som når ut till en stor del av landets ungdomar. I flera år har Sveriges Elevkårer hjälpt gymnasieelever organisera sig på sina skolor, fristående från lärare, skolledning och huvudmän för att göra sin skoltid mer givande. Genom nationella evenemang, utbildningar i ledarskap och digitala verktyg hjälper organisationen elevkårerna förbättra sin verksamhet. På nationell nivå har Sveriges Elevkårer varit aktiva i debatter om betyg, psykisk hälsa, sexuella trakasserier och nu senast om pandemins påverkan på elevernas välmående. Organisationens medlemmar är inte sällan engagerade i frågor utöver deras skolgång, utan genomsyras även av engagemang för klimatet, jämlikhet, demokrati, rättvisa och mänskliga rättigheter.

Många är även aktiva i lokala såväl som regionala och nationella föreningar för att få uttrycka det engagemang de drivs av. Då blir ett samarbete med FN-förbundet aktuellt. Både FN-förbundets och Sveriges Elevkårers medlemmar kännetecknas av en oerhörd och beundransvärd vilja att förbättra samhället. Den gemensamheten öppnar upp en viktig dörr för samarbete för att dels erbjuda möjligheter för unga att fortsätta engagemanget efter gymnasiet, och dels nå ut till ännu fler unga och informera om FN-förbundets verksamhet och roll i att förbättra Sverige och världen. Ett samarbete skulle gynna två samhällsviktiga aktörer för att stärka demokratin, mänskliga rättigheter och ungas möjlighet att förbättra samhället.

Ett eventuellt samarbete skulle kunna innebära stor frihet för FN-föreningar och elevkårer såväl som styrelsen i respektive organisation att arbeta fram idéer anpassade efter verksamheten. Dessutom är FN-förbundet och Sveriges Elevkårer stora organisationer, med många aspekter att ta hänsyn till i beslutsfattande processer. Därför är motionen ett förslag till att undersöka möjligheten att påbörja ett samarbete med Sveriges Elevkårer, vilket kommer innebära initial kommunikation med Sveriges Elevkårer rörande intresse, möjligheter, utmaningar och övriga faktorer att räkna in.

YRKANDE

att uppdra till styrelsen att utreda möjligheten att inleda ett samarbete med organisationen Sveriges Elevkårer

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 30, Véronique Simon

Förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om att FN-förbundet har mycket att vinna på att söka samarbete med en organisation som Sveriges Elevkårer, inte minst när det kommer till skolverksamheten och vårt samarbete med certifierade FN-skolor. En annan organisation som är relevant att nämna här är Sveriges Elevråd, som är landets största elevorganisation på grundskolan. Om FN-förbundets skolverksamhet breddas till att omfatta grundskolor kan det av samma skäl vara av intresse att undersöka förutsättningar för ett samarbete även med Sveriges Elevråd.

Strategiska goda samarbeten kan bland annat bidra till ökad måluppfyllelse, organisatoriskt lärande och fler medlemmar som tillsammans kan genomföra aktiviteter på lokal, regional och nationell nivå. Samarbeten kan även i mindre lyckade fall riskera otydlighet och koordineringsutmaningar. För att stärka FN-rörelsen bör kansliet i första hand prioritera att utveckla samarbete med övriga FN-förbund, våra riksorganisationer och de FN-organ som har kontor i Norden. Detta är dock inget hinder mot att undersöka hur andra viktiga samarbeten kan startas, i syfte att stärka FN-förbundets kapacitet att uppnå fastställda mål. Därför välkomnar förbundsstyrelsen motionen.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att bifalla motionen

31. Prioritera skolverksamheten - de unga är framtiden.

ANGÅENDE	Prioritera skolverksamheten - de unga är framtiden
INLÄMNAD AV	Kristianstad FN-förening
SKRIVEN AV	Jan Lindelöf

Prioritera skolverksamheten - de unga är framtiden

FN-förbundet har i sin skolverksamhet två system. De certifierade FN-skolorna samt medlemsskolorna. FN-skolorna som är gymnasieskolor finns i begränsat antal i landet - 39 stycken - medan medlemsskolorna, grundskolor och gymnasier samt folkhögskolor är många runtom i riket.

FN-skolorna betalar tämligen mycket pengar, 55 000 kr för de tjänster som FN-förbundet tillhandahåller gymnasieskolan medan medlemsskolorna betalar 300 kr för erhållna tjänster (de ses som lokala organisationer enligt våra stadgar). Självklart skiljer det i kvantitet och kvalitet mellan vad skolorna får i utbyte mot betalningen. Det övergripande målet med skolverksamheten är att öka kunskapen och engagemanget i globala frågor.

Vid 29 av FN-skolorna finns aktiva FN-elevföreningar som drivs av eleverna själva och där mycket av FN-aktiviteterna äger rum. FN-rollspelen är viktiga aktiviteter vid FN-skolorna och FN-förbundet stödjer såväl rollspelen som elevföreningarna.

I Världshorisont nr 1 i år framgår att förbundet vill utveckla samarbetet med grundskolorna i landet kring globala frågor och även öka samarbetet mellan skolor och de lokala FN-föreningarna.

Förbundets skolenhet med tre och en halv tjänster, servar skolorna med material och övriga tjänster.

FN-föreningen i Kristianstad har nära samarbete med vår FN-skola - Söderportgymnasiet - men också med några av våra medlemsskolor och vi tycker att förbundets skolverksamhet är mycket viktig för att främja det globala intresset hos de unga. Vi tycker att skolverksamheten ska prioriteras i förbundets verksamhet och att resurserna dit ska öka.

Vi ser dock vissa problem beträffande kostnaderna för skolornas deltagande i vår verksamhet. Flertalet kommuner har dålig ekonomi och tvingas spara i sin verksamhet inom alla områden. Då drabbas ofta verksamhet som ligger utanför den direkta kärnverksamheten. Vi tror att avgiften för de certifierade FN-skolorna bör sänkas något men att samtidigt fördelarna med att vara en FN-skola ska lyftas fram. Vi tycker också att skolverksamheten till grundskolorna, gymnasieskolor som inte är FN-skolor samt folkhögskolorna bör stöttas med material och stöd kring globala frågor. För att finansiera denna utveckling måste en avgift som är rimlig tas ut av skolorna. I ett kärt ekonomiskt klimat för många skolor, måste avgiften vara rimlig. Kristianstads FN-förening yrkar att kongressen beslutar:

YRKANDE

- att** förbundet under kongressperioden prioriterar en utveckling av skolverksamheten i syfte att öka det globala intresset hos de unga,
- att** avgiften för att delta i förbundets skolverksamhet, FN-skolor samt övriga skolor, läggs på en rimlig nivå och i beaktande att många skolor har en begränsad budget

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 31, Frida Lind

Förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om att FN-förbundet bör prioritera en utveckling av skolverksamheten. Med knappt tio år kvar för Agenda 2030 och en pandemi som försämrat utsikterna att nå Globala målen behöver vi nå ut till ännu fler unga med kunskap, hopp och lokalt engagemang. FN-förbundets skolverksamhet har sedan 2007 fokuserat på att certifiera FN-skolor och därmed främst prioriterat att ta fram skolmaterial för gymnasieskolan. Verksamheten är på många sätt framgångsrik men når en begränsad del av svenska skolvärlden och involverar inte FN-föreningarna i någon högre grad. Globala målen, hållbar utveckling och mänskliga rättigheter lyfts fram i svenska skolans läroplaner och kursplaner. Här kan FN-förbundet undersöka hur vi kan nå ut till fler skolor i vårt arbete för en bättre värld. En utvecklad skolverksamhet bör även stödja FN-föreningars och distrikts möjligheter att lokalt engagera skolor i olika samarbeten och aktiviteter.

Styrelsen menar att ny skolverksamhet i ett första steg främst bör inriktas på grundskolor för att komplettera i stället för att konkurrera med den viktiga FN-skolverksamheten. Styrelsen har även, likt motionären, noterat att vi har viss svårighet att rekrytera nya FN-skolor då avgiften på 55 000 kr upplevs som hög för kommuner med tuffa besparingskrav, även om den motiveras av ett det omfattande utbud och höga servicenivå som erbjuds varje FN-skola. Detta motiverar att kansliet under kommande kongressperiod undersöker om en reformerad certifiering för FN-skolor kan attrahera fler gymnasieskolor.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

- att** bifalla motionen

32. Demokrati i världen

ANGÅENDE Demokrati i världen
INLÄMNAD AV Malmö FN-förening
SKRIVEN AV Nahid Biglari

Nu anser nästan alla länder inom FN att de har demokrati och val i sina länder. Man har olika valsystem. En del har proportionella val och en del har majoritetsvals-system. En del har personval och en del har partival. Några har blandad dvs en kombination av båda för att vara så rättvis som möjligt.

Oavsett hur valsystemet är vet alla att yttrandefrihet är den minsta förutsättningen för att kunna ha demokrati med val. Vi vet att det finns fortfarande länder som har möjlighet att utveckla sig inom mänskliga rättigheters område.

Det är naivt att tro på en separerad värld i en globaliserad tid när ekonomin pågår i informations-samhället. Nu måste alla länder bli mer och mer transparenta och deras val blir korrekta så att ingen kan ifrågasätta dem.

FN kan och har mandat att reagera i detta sammanhang och bör se att val i olika länder kunna inspekteras av FN:s observatörer. Det är skam att även i ett demokratiskt land som USA går en del av människorna på gatan och hävdar att det var fusk i valet.

Om FN inspekterar medlemsländernas val kan man officiellt kartlägga om

- 1- yttrande friheten råder
- 2- rösträkningarna är korrekta

YRKANDE

att FN ska inspektera alla medlemsländernas val.
att FN-förbundet antar motionen som sin egen och skickar den till FN-organen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 32, Gabriel Bake

Styrelsen är överens med motionären om vikten av att människor får göra sin röst hörd i demokratiska val och att dessa val måste vara återkommande, fria och rättvisa. Val kan vara en förutsättning för länders frigörelse ur kolonialism, för genomförande av fredsavtal och för övergång till demokrati. Betydelsen av att alla får möjlighet att välja, direkt eller indirekt, sina politiska företrädare slås fast i en rad FN-dokument inklusive den allmänna deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna.

FN hör till de viktigaste internationella organisationerna som bedriver valobservationsverksamhet. Verksamheten består i huvudsak av att bistå i arrangerandet av

val samt valobservation. FN har en specialsektion, Electoral Assistance Division (UNEAD), som sköter denna verksamhet men även andra delar av FN-systemet bistår.

Valövervakning i FN-regi har under de senaste decennierna i allt högre grad kompletterats med stöd till nationella valmyndigheter. Sedan 1991 har FN hjälpt över 100 medlemsländer och genomfört över 300 projekt som rör val.

Styrelsen välkomnar motionärens engagemang för FN:s roll som stödjare och övervakare vid val. Att ytterligare stärka FN:s roll i enlighet med motionens förslag låter sig dock inte göras. FN:s närvaro vid val måste godkännas av medlemsstaten, även när valövervakning är en del av en fredsfrämjande insats. Svenska FN-förbundet kan heller inte skicka kongressbeslut direkt till FN-organen utan arbetar med informations- och opinionsbildande insatser för att påverka FN:s arbete och den svenska regeringens arbete i FN.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att   **Avslås**

33. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som lag

ANGÅENDE	FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som lag
INLÄMNAD AV	DHR
SKRIVEN AV	Åsa Strahlemo, Förbundsordförande

Enligt Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska Sverige vidta åtgärder och använda alla tillgängliga resurser för att se till att rättigheterna i konventionen förverkligas. Men vi vet att konventionen oftast inte tas hänsyn till vid beslut på myndighets- och kommunnivå.

Konvention behöver belysas i alla sammanhang där personer med funktionsnedsättning berörs och Sverige ska enligt konventionen förverkliga rättigheterna i konventionen och se till att försämringar av rättigheterna inte ska kunna göras. Exempelvis ska man inte kunna försämrå rätten för personer med funktionsnedsättning att leva självständigt och delta i samhället. Ändå ser vi allt fler försämringar inom ett flertal områden.

Därmed kan man konstatera att konventionen inte används på det sätt som den var tänkt och en förändring behöver ske. Om konventionen blir inkorporerad i svensk lag kommer kommuner och myndigheter inte ha samma möjligheter att göra avsteg och kunna fortsätta försämra rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Även möjligheterna att utkräva ansvar kommer att utökas väsentligt.

Därför vill vi se ett samarbete för att konventionen ska bli till svensk lag, precis som barnkonventionen efter lång kamp nu har blivit. Vi tror att det inte enbart är otroligt viktigt för att personer med funktionsnedsättning ska kunna tillgodogöra sig de rättigheter som redan finns idag men inte respekteras, utan även ett led i att stärka arbetet för mänskliga rättigheter i stort.

YRKANDE

DHR föreslår FN förbundet

att Svenska FN förbundet tillsammans med DHR aktivt samarbetar för att FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska bli svensk lag.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 33, Sofia Strinnholm

Svenska FN-förbundet samordnar svenska civilsamhällsorganisationer som arbetar med mänskliga rättigheter nationellt och däribland de parallellrapporter som inskickas till FN:s MR-system. Vad gäller arbetet med följande motion bidrar vi till rapporter och krav som svenska funktionsrättsorganisationer aktivt driver. Förbundsstyrelsen ser inga hinder till att även bidra till att stödja arbetet om att göra FN:s konvention om rättigheter med personer för funktionsnedsättning till svensk lag. Vi har tidigare medverkat till parallellrapporter som sammanställts av Funktionsrätt Sverige innehållandes liknande krav och har länge samarbetat nära med såväl Funktionsrätt, DHR, Lika Unika (nu: akademien) m.fl. i andra MR-insatser, inte minst i kravet om att inrätta en svensk oberoende MR-institution – ett krav som direkt härstammar från Art 33.1 i FN:s funktionsrättskonvention samt Parisprinciperna. Att ta nästa steg och medverka i arbetet för att konventionen införlivas i svensk lagstiftning i enlighet med de anledningar som framhålls i motionen välkomnas av förbundsstyrelsen.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att bifalla motionen

34. FN-konvention för äldre

ANGÅENDE	FN-konvention för äldre
INLÄMNAD AV	Östersunds FN-förening
SKRIVEN AV	BoÖrjan Försth

Angående en FN-konvention för äldre

De äldre behöver ett större inflytande över sin livssituation. Ekonomisk trygghet och inflytande. Delaktighet och bemötande. Rätt mat och medicin. Bra hälsa och slippa påtvingad ensamhet. I den snabba förändringen får de äldre inte lämnas i ett socialt och tekniskt utanförskap. För oss i välfärdsligans tätposition är det en social utmaning att styra samhällsutvecklingen så att generationer inte ställs mot varandra när resurserna är ändliga. I Sverige hamnar var femte svensk över 65 år under EU:s fattigdomsgräns, enligt EU:s statistikorgan Eurostat. Pensionärer som ligger under EU:s fattigdomsgräns, har inte råd att se en teaterföreställning eller skaffa en dator med internetabonnemang. I Finland, Norge, Danmark och Island har pensionärerna fått det bättre ekonomiskt de senaste fem åren medan de i Sverige inte fått det.

Idag är de åldersrika nästan 30 procent av valmanskåren men utgör endast 3 procent i beslutande församlingar såsom kommunfullmäktige, region/landstings-fullmäktige och riksdag, vilket utgör en kraftig underrepresentation. Man måste på ett bättre sätt kunna ta tillvara de äldres kunskap och erfarenhet än vad som sker idag.

Alla människor ska tillförsäkras FN:s målsättning från 1948 då deklarationen om de mänskliga fri- och rättigheterna antogs av världens alla stater. De mänskliga rättigheterna beskriver vad som inte får göras mot någon människa och vad som måste göras för varje människa. Både äldre och yngre lider skada av ålders-diskriminerande attityder. Därför behöver de kommande generationerna i mindre grad använda ålder för att karakterisera människor.

Efter ett långt och slitsamt arbetsliv för dagens pensionärer som byggt upp vårt välfärdssamhälle är de värda ett värdigare och ekonomiskt tryggare liv. Därför behövs ett nytt fokus på äldres rättigheter och äldres värdiga omsorg när de behoven kommer. Det finns en hotande ålderism inom arbetslivet, hälso- och sjukvården, i attityderna och lagstiftningen.

FN:s barnkonvention har flyttat fram barnperspektivet. Äldres mänskliga rättigheter behöver nu samma fokus.

YRKANDE

att FN-förbundet framställer till regering och riksdag att verka för att en äldrekonvention antas av FN.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 34, Anna Kläppe

Följande motion är inskickad av Östersunds FN-förening som yrkar ”att Svenska FN-förbundet framställer till regering och riksdag att verka för att en äldre FN-konvention antas av FN.” Bakgrunden till detta är en påtalad åldersdiskriminering mot Sveriges äldre och särskilt pensionärer över 65 år. En FN-konvention skulle enligt motionären syfta till att motverka den diskriminering som äldre människor i Sverige möter i arbetsliv, inom hälso- och sjukvård samt såväl i attityder som lagstiftning.

Internationellt och inom FN pågår ett arbete med att ta fram en sådan konvention. En arbetsgrupp tillsattes av FN:s generalförsamling 21 december 2010 (res 65/182) öppen för alla medlemsstater att medverka i arbetet för att stärka skyddet för äldres mänskliga rättigheter genom de internationella MR-ramverk som redan finns samt identifiera luckor och adressera dessa, inklusive om lämpligt och genomförbart, utveckla nya konventioner och rättsliga instrument. År 2013 höll arbetsgruppens sin första session för att diskutera förslag på en sådan FN-konvention och sedan dess har arbetet fortgått, dock utan ett reellt förslag på bordet. I den senaste av arbetsgruppens session, som hölls april 2021, diskuterades ett antal parametrar i en potentiell framtida FN-konvention för de äldre. Finns att läsa här:

https://social.un.org/ageing-working-group/documents/eleventh/A_AC.278_2021_CRP.2.pdf

På internationell nivå existerar också ett CSO-nätverk med nästan 400 organisationer som arbetar för en FN-konvention för äldre, genom ”the Global Alliance for the Rights of Older People”. Mer oklart är intresset/arbetet från svenska civilsamhällsaktörer där frågan inte har debatterats, åtminstone inte i de nätverk Svenska FN-förbundet ingår i inom området mänskliga rättigheter. Enligt förbundsstyrelsen är det också svårt att se kopplingen mellan denna konvention och FN-förbundets förslag till antagande av måldokument. Däremot finns det inget i praktiken som hindrar oss att ställa frågan till riksdag och regering hur de ser på frågan om en FN-konvention för äldre. Desto svårare är det utifrån resurser samt i enlighet med föreslaget måldokument att arbeta mer aktivt med frågan.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att **anse motionen besvarad**

35. Motverka åldersdiskriminering

ANGÅENDE Motverka åldersdiskriminering
INLÄMNAD AV Kristianstad FN-förening
SKRIVEN AV Jan Lindelöf

I FNs deklaration för de mänskliga rättigheterna sägs bl a

Artikel 1.

Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De har utrustats med förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av gemenskap.

Artikel 2.

Var och en är berättigad till alla de rättigheter och friheter som uttalas i denna förklaring utan åtskillnad av något slag, såsom på grund av ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt. Ingen åtskillnad iar heller göras på grund av den politiska, rättsliga eller internationella status som råder i det land eller det område som en person tillhör, vare sig detta land eller område är oberoende, står under förvaltarskap, är icke-självstyrande eller är underkastat någon annan begränsning av sin suveränitet.

Observera att beträffande rättigheter och friheter nämns ingenting om ålder som grund för rättigheterna och friheterna. Detta är en brist då ålder kan utgöra en diskrimineringsgrund.

WHO har i mars i år publicerat en rapport: Global report on Ageism. I den pekas åldersdiskriminering ut som en stor utmaning för världens länder då äldre människor diskrimineras i flera avseenden, i lagstiftning, i politiken, i näringslivet, sjukvården osv. På grund av brister i äldreomsorgen har många äldre förlorat livet under pandemin.

Äldres välmående, livskvalitet, hälsa och mänskliga rättigheter hotas av åldersdiskriminering.

Tre strategier kan motverka åldersdiskriminering enligt rapporten: lagstiftning, utbildning och ökade kontakter över generationsgränserna. WHO:s rapport pekar ut tre områden som bör satsas på: 1. Evidens baserade metoder för att hindra och motverka åldersdiskriminering, 2. Förbättra data och kunskap för att bättre förstå åldersdiskriminering, 3. Bygg en rörelse för att förändra synen på äldre i våra samhällen. WHO-rapporten sammanfattar sina rekommendationer genom följande (min översättning):

"Det är dags att säga nej till ageism=åldersdiskriminering. Denna globala rapport om åldersdiskriminering tecknar hur åldersdiskriminering kan bekämpas och bidrar sålunda till att förbättra hälsan, öka möjligheterna, minska kostnaderna och göra det möjligt för människor att blomstra i alla åldrar. Om regeringar, FN-organ, utvecklingsorganisationer, civilsamhället och akademien implementerar strategier som är effektiva och investerar i

forskning, och om individer och samhällen deltar i en rörelse som utmanar alla fall av åldersdiskriminering, då kan vi tillsammans skapa en värld för alla åldrar."

I Sverige kan begreppet ageism översättas med ålderism eller åldersdiskriminering. I en ny antologi vid Lunds universitet (Perspektiv på ålderism, 2021) sägs: ålderism som föreställningar och negativ behandling av äldre finns dokumenterade sedan antik tid. Numera används begreppet ålderism, vilket avser fördomar och diskriminering mot äldre. Den svenska diskrimineringslagen förbjuder diskriminering som har samband med ålder. Det gäller bl a arbetslivet, där forskning visar att tom 40-åringar diskrimineras. Enligt DO finns samband mellan köns- och åldersdiskriminering.

Kristianstads FN-förening föreslår att FN-förbundet - inom ramen för fokusområdet mänskliga rättigheter - också arbetar med ålderism/åldersdiskriminering med utgångspunkt från WHO:s nya rapport.

YRKANDE

Kristianstads FN-förening yrkar att kongressen beslutar:

att FN-förbundet inom fokusområdet mänskliga rättigheter och med utgångspunkt från WHO-rapporten Global report on Ageism arbetar i syfte att skapa ett samhälle för alla åldrar.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 35, Nasra Ali

Följande motion är inskickad av Kristianstad FN-förening som yrkar ”att FN-förbundet inom fokusområdet mänskliga rättigheter och med utgångspunkt från WHO-rapporten Global report on Ageism arbetar i syfte att skapa ett samhälle för alla åldrar.” Bakgrunden till detta är de strategier som specificeras i WHO:s nylanserade rapport ”Global report on Ageism” för att motverka åldersdiskriminering på ett effektivt sätt och på flera nivåer i samhället.

Liknande argument som åberopats vad gäller motion nr 34 om FN-konvention för äldre framförs av gällande denna motion. Enligt förbundsstyrelsen är det svårt att se kopplingen i att arbeta mot åldersdiskriminering i enlighet med motionärens förslag och FN-förbundets förslag till antagande av måldokument. De insatser som motionären föreslår måste också ses utifrån existerande resurser och nämnda prioriteringar på övergripande nivå. Däremot ställer vi oss positiva till att framföra och betona alla människors likhet inför lag, i samhällsprocesser och i vardag samt människors åtnjutande av mänskliga rättigheter oberoende av ålder genomgående i FN-förbundets MR-arbete. Detta är något som Svenska FN-förbundet kan uppmärksamma i högre grad när det kommer till specifika MR-insatser och i dialog med andra.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att anse motionen besvarad

36. Äldres mänskliga rättigheter

ANGÅENDE	Äldres mänskliga rättigheter
INLÄMNAD AV	Kumla Örebro FN-förening
SKRIVEN AV	Trudy Hellqvist

2020 drabbades Sverige och världen av en pandemi, då framkom det mer påtagligt att de äldre far mer illa än andra samhällsgrupper.

Det vi vet idag är att Sverige behöver en uppdatering av kunskap inom hälso- och sjukvård, medicinsk expertis och individ anpassade medicinska behandlingar för våra äldre. Det krävs då att samhället får en annan syn på våra äldre som är en stor grupp i vårt samhälle. Här kan de mänskliga rättigheterna göra en stor insats.

De äldres situation visar på utanförskap, psykisk ohälsa och bristen på att själv kunna bestämma över sitt liv och att vara delaktig i samhället, vilket är något som går att motverka. Genom att ge förutsättningar till ett mer inkluderande i samhället kan med hjälp av de mänskliga rättigheterna, ge ett friskare folk och motverkas odemokratiska krafter.

FN föreningen Kumla Örebro vill därmed att Svenska FN förbundet verkar för att de mänskliga rättigheterna tillämpas för de äldre i Sverige.

De mänskliga rättigheterna kan motverka åldersdiskriminering och verka för en bättre grundsyn på äldre och åldrandet i samhället.

Genom att verka för att de mänskliga rättigheterna, Agenda 2030, även inkluderar de äldres rätt, kommer friskvård, alternativa behandlingsformer och förebyggande hälso- och sjukvård belysas.

Detta innebär:

- Att sjukvården är individanpassad och uppdaterad, tillgång till nya forsknings rön.
- Att rätten till sin kulturella tillhörighet, rätten till sina minnen, rätten till sitt språk och att skapa nya minnen, rätten till att bli hörd rätten att förmedla sin kunskap, rätten att bli sedd i samhället upprätthålls.
- Rätt till sin framtid. Rätten till information i samhället och samhällets respekt och beskydd. Rätten till utbildning och uppdaterad kunskap.
- Juridiska rättigheter, ägandeskap, tillgångar, familj, barn och barnbarn, rätten till sin ekonomi och att kunna leva enligt standard. Rätten till en fritid och rörelse, rätten till att skapa/innovation.
- Rätten till sin pension, rätten till att välja vad man vill göra med sin pension, före och efter sin död.

Uppdaterad kunskap motverkar okunskap, med ett tydligare myndighetsansvar på varje tjänsteman och tjänstekvinnas bord, precis som barnens rätt i samhället bör de äldres rätt vara lika aktuellt. FN förbundet kan medverka för att våra äldres villkor finns med på agendan när ett samhälle byggs.

MR och Agenda 2030 även för äldre kommer att medföra att de yrkesgrupper som arbetar med äldre i samhället tillhandahåller tjänster för de äldre uppgraderas, till följd kommer vi se mer innovativa lösningsförslag på de äldres villkor som motverka diskriminering, MR för äldre vinner hela samhället på.

YRKANDE

- att** Svenska FN-förbundet ska verka för att de äldres rätt till de mänskliga rättigheterna ska komma upp på agendan
- att** Svenska FN förbundet verkar för att myndigheter, regioner och kommuner implementerar äldre policy i sina beslut, utifrån de mänskliga rättigheterna, och Agenda 2030, på de äldres villkor
- att** Svenska FN-förbundet ska verka för att de mänskliga rättigheterna ska inkorporeras i socialtjänstlagen

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 36, Nasra Ali

Motionen berör äldres rättigheter i allmänhet och riktlinjer för svenska myndigheter, regioner och kommuner i synnerhet. Den handlar också specifikt om socialtjänstlagen.

I Agenda 2030 berörs äldre frågorna bland annat under mål 10, minskad ojämlikhet. FN-förbundet samarbetar inom ramen för projektet Glokala Sverige tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner samt ICLD i genomförandet av de globala målen i kommuner och regioner. SKR har följt och kommenterat det förslag till ny socialtjänstlag som presenterades i början av 2021 och som avses träda i kraft 2023.

Styrelsen delar motionens grundläggande budskap att de äldre och deras rättigheter, i samma grad som andra invånare, måste försvaras. Vi konstaterar samtidigt att FN-förbundet inte har expertis eller resurser att aktivt arbeta med frågorna. Från ett MR- och FN-perspektiv hanteras dessa rättighetsfrågor främst i konventionen om de ekonomiska sociala och kulturella rättigheterna.

I Sverige samordnas civilsamhällets återkommande parallellrapport till ESK-kommittén av Fonden för mänskliga rättigheter. Svenska FN-förbundet är inte en aktiv del av detta nätverksarbete men ställer sig normalt, om inga hinder föreligger, bakom civilsamhällets rapport. FN-förbundet är som bekant samordnare av en annan kärnkonvention om de mänskliga rättigheterna, nämligen rasdiskrimineringskonventionen. Denna uppdelning av

olika bevakningsområden mellan svenska civilsamhällesorganisationer är ett uttryck för att ingen organisation kan göra allt.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att anse motionen besvarad

att avslå motionen

att avslå motionen

37. Hårdare tag mot trafficking

ANGÅENDE	Hårdare tag mot trafficking
INLÄMNAD AV	Centerkvinnorna
SKRIVEN AV	Sofia Jarl, förbundsordförande

Hårdare tag mot trafficking

Människohandel och prostitution är vår tids slavhandel och ett globalt utbredd problem. Människohandel, i Sverige ofta kallat trafficking, är en term definierad av FN som innebär rekrytering, transporter, överförande, husering av eller mottagande av vuxna människor genom användande av hot, våld eller andra former av tvång, kidnappning, bedrägeri. Främst handlar det om tvångsarbete i prostitution, hushållsarbete eller industrier, men kan även handla om annan exploatering genom erbjudanden av bättre förhållanden.

Den internationella definitionen av människohandel återfinns i FN:s protokoll om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn.

I Sverige handlar människohandeln främst om tvångsarbete i prostitution.

I agenda 2030 finns det ett globalt mål om jämställdhet, som anger att ett liv fritt från våld är en grundläggande mänsklig rättighet och helt avgörande för att människor och samhällen ska utveckla sin fulla potential. Det håller Centerkvinnorna med om. Genom trafficking skadas främst kvinnor och ofta väldigt unga kvinnor, till och med flickor. Vi vet att de som utnyttjas framförallt är män. Könsmaktsordningen blir här väldigt tydlig.

Människokroppen är inte en handelsvara som kan köpas, säljas eller bytas. Genom trafficking blir kvinnor inte bara utsatta för våld, utan också bestulna på deras frihet och trygghet. Det är ofta fattiga kvinnor som blir lurade med löften om ett bättre liv, eller som står utan val. Det är motsatsen till jämställdhet.

EU har vidtagit åtgärder för arbetet mot trafficking och det är bra. Men trafficking är inte bara ett problem inom EU:s gränser. Kvinnor och barns kroppar säljs i hela världen, därför är det en global angelägenhet att stärka arbetet mot trafficking och skydda de som utsätts.

Centerkvinnorna föreslår att FN-förbundet verkar för:

YRKANDE

Centerkvinnorna föreslår att FN-förbundet verkar för:

Att FN ska anta en handlingsplan för att motverka trafficking och stärka arbetet mot detta.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 37, Rasmus Isaksson

Följande motion är inskickad av Centerkvinnorna som yrkar "...att FN-förbundet verkar för att FN ska anta en handlingsplan för att motverka trafficking och stärka arbetet mot detta."

Bakgrunden förklaras både i termer kränkningar och brott som människohandel utsätter människor för, särskilt kvinnor och flickor, samt att det EU-nivån har arbetats fram åtgärder för att motverka detta. Motsvarade åtgärder saknas på FN-nivå, enligt motionären.

Liksom på EU-nivå görs även åtgärder för att bekämpa människohandel globalt genom FN. Motionären nämner FN:s protokoll om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn år 2000. Det är värt att notera att det utöver det banbrytande protokollet har antagits ett flertal resolutioner som fastställer det globala behovet för samverkan för att bekämpa människohandel av FN:s generalförsamling (se ex res. 61/180, res. 64/178, res. 61/144, res. 58/137). På initiativ av tidigare FN:s kommission för mänskliga rättigheter (MR-rådet idag) utsågs 2004 en särskild rapportör för att motverka människohandel. Därefter har ytterligare särskilda rapportörer relaterat till människohandel utsetts av (SP för att motverka samtida former av slaveri samt SP för att motverka barnhandel, barnprostitution och barnpornografi, för att nämnda två väsentliga oberoende experter). ECOSOC har även tagit initiativ till åtgärder för ökat samarbete mellan olika FN-organ för att bekämpa människohandel, bland annat genom skapandet av "the Inter-Agency Coordination Group against Trafficking in Persons" som har till uppdrag att främja koordinering och samarbete mellan relevanta FN-organ och andra internationella organisationer involverade i bekämpningen av människohandel. Totalt ingår 17 FN-organ och internationella aktörer i denna grupp och samarbetar för att bekämpa människohandel, bland andra OHCHR, UNODC, DPKO, ILO, UNDP, UNICEF, UNHCR, UN Women, Världsbanken m.fl.

År 2010 antog FN:s generalförsamling en global handlingsplan för att bekämpa människohandel (United Nations Action Plan to Combat Trafficking in Persons, res. 64/293). Denna handlingsplan innehåller flera åtgärder och rekommendationer för att bekämpa människohandel, bland annat åtgärder för förebyggande, skydd och assistans till utsatta människor, åtal för brott, samt stärkt samarbete mot människohandel. Med bakgrund i detta anser förbundsstyrelsen att motionen är besvarad.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att anse motionen besvarad

38. FN och Kina i Afrika. Kränkningar av mänskliga rättigheter kopplat till naturresurser.

ANGÅENDE	FN och Kina i Afrika. Kränkningar av mänskliga rättigheter kopplat till naturresurser.
INLÄMNAD AV	Kumla och Örebro FN-förening
SKRIVEN AV	Trudy Hellqvist

Kina står som FN representant för de mest utsatta Afrikanska länderna idag såsom Somalia och Liberia.

Somalier i Örebro vill starta ett eget FN förbund i Somalia för att kunna bygga en demokrati med hjälp av FN. När Somaliska föreningen och FN föreningen Kumla Örebro hörde av sig till UN för att kunna starta en egen UNA fick de till svar att Kina representerar Somalia.

Somaliska föreningen och FN föreningen har vid flera tillfällen anmält intresse för att starta UN i Somalia via nätet, utan resultat. Sveriges FN ansvar i New York svarar inte vare sig på mejl eller via telefon.

Mark och landrättigheter köps upp av Kina. Det berättar folket även i Nigeria som kan vittna om att Kina nu har guld och diamantgruvor.

Folken i de afrikanska länderna där Kina hjälper till att bygga infrastruktur involverar inte befolkningen. Exempelvis i Liberia där inte liberianer arbetar med att bygga vägar, som Kina bidrar med, men enbart kinesiska arbetare som bygger vägar.

Genom att det sluts avtal med regeringar och bilaterala/multinationella Kooperationer utan folkets blivit informerade av uppköp av deras egen mark begår Kina en odemokratisk handling.

Kina ska enligt FN, genom deras stora donationer bidra till fred och demokrati står det att läsa om på FN sidor.

Genom att FN godkänt Kinas medverkan för fred och demokratiutveckling skapar FN samtidigt möjlighet för Kina att samtidigt exploatera de mest utsatta länderna i världen. Det är viktigt att civilsamhället reagerar, backar upp, och driver frågor för de länder som blir exploaterade. Samtidigt är det vitalt att politiker, våra demokratiskt valda ledare, inte tittar bort utan för en öppen dialog och vågar lyfta de obekväma frågorna.

I rapporter från Afrika grupperna om bland annat kobolt, guld och diamant kan man läsa om hur avtal sluts mellan de styrande och bilaterala intressen, utan folkets medgivande. Kinas utvinning av naturresurser har medfört att folket får lämna stora landområden.

Har kolonialismens anda vaknat på nytt med hjälp av FN?

YRKANDE

- att**   Utreda de fredsbevarande operationerna som Kina finansierar genom FN.
- att**   Utreda exploatering av naturresurser i av västvärlden i Afrika av Kan.

att Styrka demokrati och mänskliga rättigheter genom att uppmuntra och stötta till start av självständiga FN förbund i de mest utsatta och fattiga länderna i Afrika.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 38, Sofia Strinnholm

Motionen rör dels olika aspekter på Kinas agerande i FN och omvärlden, dels främjandet av nya FN-förbund i Afrika.

Kinas ökande roll i FN:s fredsfrämjande arbete och motiven som ligger bakom diskuteras löpande i den akademiska världen och organisationer som arbetar med internationell politik. Landets agerande på den politiska världsscenen är föremål för ständig debatt, så även i Svenska FN-förbundet. Förbundet har emellanåt anledning att påtala exempelvis brott mot mänskliga rättigheter i Kina och kinesiska veton som hindrar FN:s säkerhetsråd att agera när så behövs. Inte heller Kinas roll i Afrika, utvinnande av värdefulla naturresurser eller så kallad landgrabbning är okända i FN-debatten. I ett förbund som har som övergripande mål att verka för ett starkare och bättre FN ryms dock inte en fördjupning och utredande av olika aspekter av kinesisk utrikespolitik.

Förbundsstyrelsen är positiv till initiativ som kan leda till att fler nationella FN-förbund bildas. Svenska FN-förbundet verkar genom FN-förbundens världsfederation WFUNA. Just nu ser förbundet över möjligheterna att öka stödet till kapacitetsbyggande verksamhet i den internationella FN-rörelsen som kan dels stärka befintliga FN-förbund, dels leda till att fler FN-förbund bildas.

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att   **avslå första och andra att-satsen**
att   **ansä tredje att-satsen besvarad**

39. Dag Hammarskjölds Vägmärken

ANGÅENDE	Dag Hammarskjölds Vägmärken
INLÄMNAD AV	Tierps FN-förening
SKRIVEN AV	Mats Bäckman

Det är i år 60 år sedan Dag Hammarskjöld mötte döden i den fortfarande oförklarade flygkraschen i Ndola i Kongo. Men hans livsverk lever och hans exceptionella förmåga att leda Förenta Nationerna fortsätter att vara vägledande – liksom hans tankedagbok **Vägmärken**.

Vägmärken publicerades första gången 1963 av Albert Bonniers Förlag och har därefter kommit ut i ett flertal utgåvor. Den engelska översättningen kom ut 1964 med en inledning av W H Auden och 2006 kom en ny utgåva med förord av Jimmy Carter.

Svenska FN-förbundet har ett självskrivet engagemang och ansvar för arvet efter Dag Hammarskjöld. Det är också tydligt att Dag Hammarskjölds betydelse på senare tid har fått förnyad uppmärksamhet. Ett tecken på det är den nya svenska tusenkronorssedeln, som tydligt visar hur det officiella Sverige värderar Dag Hammarskjöld. Kanske är det först nu vi i Sverige börjar förstå hans avgörande insatser i formandet av FN som en riktig världsorganisation med intentionen att representera alla världens medborgare. Dag Hammarskjöld blev verkligen den förste världsmedborgaren.

Med detta som bakgrund är det rätt tid att nu ge ut Vägmärken på ett nytt sätt i en vacker utgåva som är kommenterad och kompletterad med bakgrundsinformation om de formativa år för FN då Dag Hammarskjöld var Generalsekreterare.

Utgåvan förses med slags tidsspegel som förmedlar de viktigaste händelserna som Dag Hammarskjöld hanterade, med korta citat från andra kontrahenter och internationella aktörer.

Förutom de här rösterna borde också Dag Hammarskjölds egen röst som Generalsekreterare få höras. Han höll en mängd tal och anföranden i egenskap av Generalsekreterare där han talar tydligt på ett sätt som visar hans unika kombination av politisk diplomati, visionär ideologi och estetisk sensibilitet. Det skulle ge perspektiv från det offentliga internationella skeendet som kan fördjupa förståelsen av de reflekterande filosofisk-poetiska texterna i Vägmärken.

Vid sammanställandet av den nya utgåvan av Vägmärken skulle man också ha stor hjälp av personliga minnesbilder av Dag Hammarskjöld från hans närmaste medarbetare och vänner.

En sådan här utgåva av Vägmärken skulle antagligen också ge positiv uppmärksamhet för Svenska FN-förbundet, och det känns som ett naturligt sätt för oss att förvalta det idémässiga arvet efter Dag Hammarskjöld, den främste svenske världsmedborgaren.

YRKANDE

att uppdra åt FN-förbundets sekretariat att kontakta Albert Bonniers Förlag angående förutsättningarna för en ny utökad utgåva av Vägmärken

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 39, Annelie Börjesson

Svenska FN-förbundet har vid flera tillfällen genom åren samarbetat med bokförlag som har gett ut böcker med FN-tema. Det har skett till exempel i anslutning till FN-dagar eller för att uppmärksamma svenskar som har gjort betydande insatser i FN-arbetet. På senare år har förbundet bidragit till uppmärksamhet kring böcker om Dag Hammarskjöld och Agda Rössel.

Styrelsen välkomnar intentionen i motionen och framhåller i likhet med motionären vikten av att vårda minnet av Dag Hammarskjölds tankar och gärningar. Styrelsen menar dock att det inte är förbunds kongressens uppgift att besluta om samarbete med ett specifikt bokförlag om utgivning av en specifik bok. Ett sådant beslut bör förberedas och, om så befinns lämpligt, tas av generalsekreteraren i samråd med berörd personal på förbundskansliet. Tack vare motionen är nu initiativet känt för hela rörelsen!

KONGRESSEN FÖRESLÅS BESLUTA

att anse motionen besvarad